

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини

јануар - мај 2023. године

Нови Сад, јул 2023. године

САДРЖАЈ:

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ.....	7
III. ПОЉОПРИВРЕДА	9
IV. ИНДУСТРИЈА	13
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	16
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	16
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО	19
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА	23
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	23
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине.....	27
Спољнотрговинска робна размена по Класификацији делатности (КД 2010)	28
Спољнотрговинска робна размена по земљама	32
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена	23
IX. ЗАПОСЛЕНОСТ	36
X. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	39
XI. ЗАРАДЕ	42
ИЗВОРИ ПОДАТАКА	45

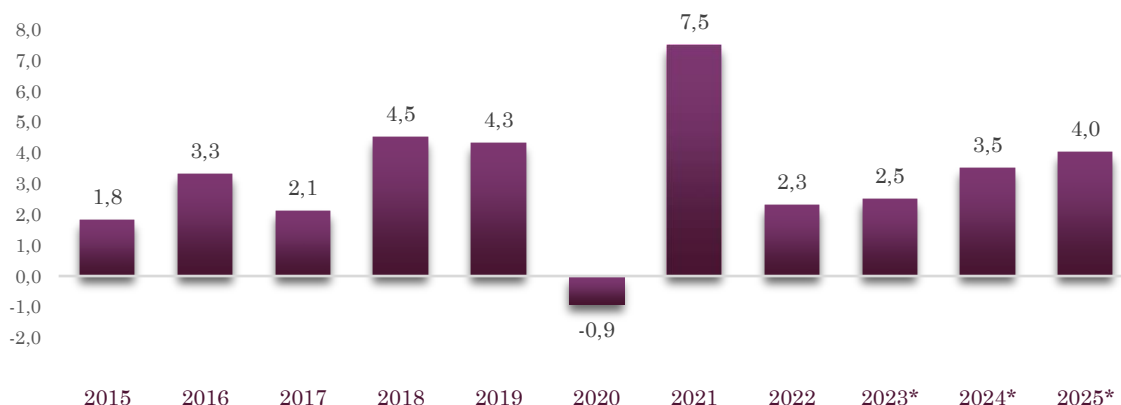

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

Република Србија је у првих пет месеци 2023. године остварила повољне макроекономске резултате. Оцена међународних финансијских институција о отпорности привреде зоне евра је повољнија од очекиване, што је уз слабљење трошковних притисака, решавање проблема у ланцима снабдевања, успоравање инфлације и пад цена енергената и индустријских сировина на глобалном нивоу, добар сигнал за нашу националну економију.

Захваљујући очуваној макроекономској и финансијској стабилности и правовременој и свеобухватној државној финансијској помоћи привредницима, Србија је у три кризне године забележила кумулативан реални раст БДП-а од 9%.

БДП Републике Србије, годишње стопе реалног раста (%)

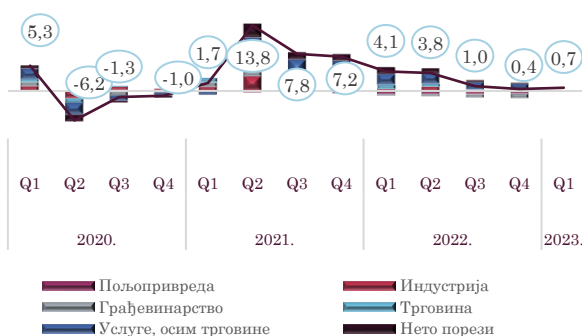

*процена НБС

Реални раст БДП-а Републике Србије у првом кварталу 2023. године, у односу на исти период прошле године, износио је 0,7%. Раст БДП-а резултат је, пре свега, раста услужних сектора, индустрије и пољопривреде, док је пад забележен код трговине и грађевинарства.

Посматрано с расходне стране, раст БДП-а у првом кварталу ове године водио је нето извоз, као и бруто инвестиције у основна средства, док су расту БДП-а негативно допринеле залихе, државна потрошња и приватна потрошња.

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%), производна страна (п.п)

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%), расходна страна (у п.п)

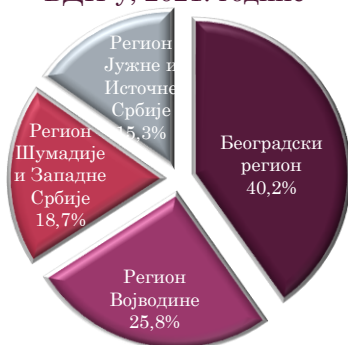

Када је реч о **регионалној расподели БДП-а Србије**, према последњим званичним подацима РЗС-а, који се односе на 2021. годину, вредност регионалног БДП-а и учешће региона у вредности националног БДП-а је следеће: Београдски регион заузима водеће место (2.519 млрд РСД, учешће у националном БДП-у 40,2%), након њега је **Регион Војводине (1.616 млрд РСД, учешће у националном БДП-у 25,8%)**, а потом следе Регион Шумадије и Западне Србије (1.173 млрд РСД, учешће 18,7%) и Регион Јужне и Источне Србије (960 млрд РСД, учешће 15,3%).

БДП по глави становника је у 2021. години био највиши у Београдском региону (1,5 млн динара), и био је за 62,6% већи *per capita* износ у односу на републички ниво, док је у свим осталим регионима БДП по глави становника био мањи од републичког просека. **БДП по глави становника у Војводини за 2021. годину износи 885 хиљада динара**, што указује на пораст од 15,7% у односу на 2020. годину. Најнижа вредност БДП-а по глави становника забележена је, према последњим подацима, у Региону Шумадије и Западне Србије (628 хиљада динара у 2021).

Учешће региона у националном БДП-у, 2021. године

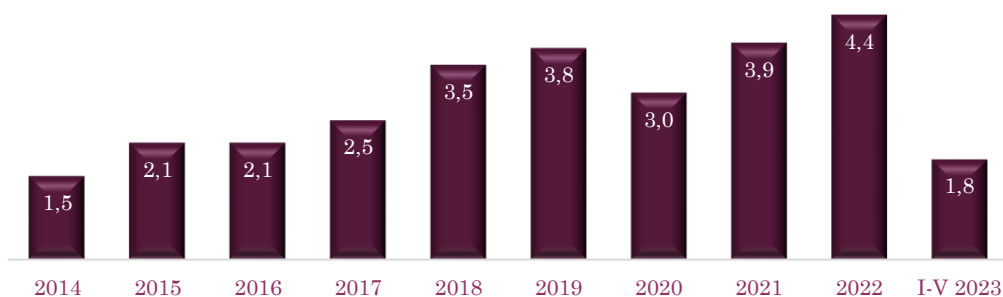
БДП по глави становника (у хиљ. РСД)

У прилог макроекономској перспективи Србије говори и податак о **приливу СДИ, који је у последње три године, кумулативно посматрано, износио 11,3 млрд евра**, што је чинило око 60% укупних прилива у земље Западног Балкана. **У првих пет месеци 2023. године, укупан прилив СДИ у Србију износио је 1,8 млрд евра**, што представља повећање од око 60% у односу на исти период прошле године.

Прилив СДИ у Србију је пројектно распрострањен и усмерен у претежно разменљиве секторе, односно прерађивачку индустрију. Сектори прерађивачке индустрије са највећим приливом СДИ (металска, ауто, прехранбена, гума и пластика) бележе **снажан раст запослености, производње и извоза**. СДИ у Србији су и **географски диверсификоване**, са растућим учешћем земаља из азијско-пацифичког региона, поред ЕУ.

СДИ у Републици Србији (млрд евра)

Према подацима Развојне агенције Војводине, **Војводина је у периоду 2003-2022. године привукла СДИ у вредности од око 11,4 млрд евра. Укупно је 540 компанија инвестирало у Војводину, од чега тренутно активно послује 388 компанија, које запошљавају око 100.400 људи. СДИ у Војводини су, према висини инвестиције, у највећој мери усмерене у агробизнис, аутомобилску индустрију и финансијски сектор (банке). Највеће инвестиције у Војводини забележиле су Немачка, Италија и САД.**

Референтна каматна стопа је од фебруара 2022. године повећавана петнаест пута и тренутно износи **6,5% (јул 2023)**. При доношењу одлуке да додатно повећа референтну каматну стопу за 25 базних поена у јулу ове године, НБС је проценила да је потребно наставити са умереним заопштравањем монетарних услова како се не би повећала инфлациона очекивања и како би се осигурало да се инфлација нађе на опадајућој путањи и врати у границе дозвољеног одступања од циља.

Инфлација у Србији је у мају 2023. године додатно успорила на 14,8% међугодишње, док је на месечном нивоу износила 0,9% што је спорије од просечне месечне инфлације од почетка године (1,1%). На нивоу АП Војводине, међугодишња инфлација је у мају 2023. године износила 15,0%, док је месечни раст потрошачких цена износио 1,1%. Према најновијим подацима РЗС-а, инфлација у Србији је у јуну 2023. године додатно успорила, на 13,7% међугодишње, док је у односу на претходни месец раст потрошачких цена у јуну износио 0,7%. Према пројекцијама НБС, очекује се да ће инфлација наставити да се креће опадајућом путањом, уз знатнији пад у другој половини године.

У области пољопривреде у Војводини, прелиминарни подаци РЗС-а указују на вишу производњу пшенице за 24,8% у односу на прошлогодишњу, док се код производње малине и вишања очекује смањење производње у односу на прошлу годину, и то за 26,0% и 5,1%, респективно. Површина засејана шећерном репом у Војводини је већа за 20,5% у поређењу са 2022. годином. С друге стране, површина засејана сунцокретом, кукурузом и сојом је смањена (за 3,6%, 3,7% и 10,9%, респективно), у поређењу са претходном годином.

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - мај 2023. године забележила међугодишњи раст од 2,0%, вођен растом у сектору Рударство (2,1% мг) и сектору Енергетике (17,5% мг), док је сектор Прерађивачке индустрије забележио међугодишњи пад од 1,3% мг. Посматрано на нивоу АП Војводине, индустријска производња је у првих пет месеци 2023. године, у односу на исти период прошле године, забележила повећање од 4,0%. Раст је забележен у сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (46,6% мг) и сектору Прерађивачке индустрије (2,8% мг), док је сектор Рударство забележио пад обима производње од 4,6% мг.

Грађевинска активност Републике Србије је у првом кварталу 2023. године, посматрана преко индикатора укупна вредност изведених грађевинских радова извођача из Републике Србије (у Србији и у иностранству), била непромењена у односу на први квартал 2022. године. Вредност изведених радова у Републици Србији је смањена реално за 0,5% мг, док је вредност радова у иностранству реално повећана за 16,6% мг. У Војводини је у првом кварталу 2023. године, вредност изведених грађевинских радова реално повећана за 13,1% у односу на први квартал 2022. године. Међугодишње је смањена вредност изведених грађевинских радова на зградама (за 35,3% мг), док је на осталим грађевинама приметно повећање грађевинске активности (за 49,4% мг).

У првих пет месеци 2023. године у Србији је издато 10.306 грађевинских дозвола, што је за 6,4% мање у односу на исти период 2022. године. Од тога, 39,4% или 4.063 грађевинске дозволе издате су у Војводини, што је за 213 дозвола или 5,0% мање него у првих пет месеци прошле године.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у првих пет месеци 2023. године реално смањен за 4,9% међугодишње, док на нивоу АП Војводине тај пад износи 4,2% мг. Посматрано по робним групама, на унутрашњем тржишту Републике Србије у периоду јануар - мај 2023. године, у односу на исти период прошле године, промет моторних горива реално је смањен за 2,6%, а промет прехранбених и непрехрамбених производа смањен је за 5,7% и 5,5% мг, респективно.

У периоду јануар - мај 2023. године, туристичке дестинације Републике Србије је посетило 1,5 милиона туриста, што је за 16,5% више него у истом периоду 2022. године, уз раст броја ноћења од 13,2% (регистровано је 4,4 млн ноћења туриста у периоду јануар - мај 2023). Војводину је у првих пет месеци 2023. године посетило 247 хиљада туриста (16,7% од укупних долазака у Републику Србију), што је за 4,4% више него у истом периоду прошле године, док остварен број ноћења туриста у Војводини за посматрани период износи 699 хиљада, за 6,4% више међугодишње. У Војводини је у посматраном периоду најпосећенији био Град Нови Сад, где је забележено 89 хиљада долазака туриста, што је за 18,0% више у односу на исти период 2022. године. Већину посетилаца чинили су страни туристи (59,6%).

Према последњим расположивим подацима, девизни прилив од туризма у Републици Србији остварен у прва четири месеца ове године је износио 657 млн евра и већи је за 22,6% у односу на девизни прилив остварен у истом периоду прошле године.

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије у периоду јануар - мај 2023. године износила је 27,5 млрд евра, што је за 1,2% више него у истом периоду 2022. године. Извоз је остварен у вредности од 12,1 млрд евра (за 10,5% више мг), док је увоз износио 15,5 млрд евра (за 5,0% мање мг). Србија је у првих пет месеци 2023. године забележила дефицит у робној размени са иностранством у износу од 3,4 млрд евра (за 36,7% мањи мг). Најзначајнији спољнотрговински партнер Србије у посматраном периоду је Немачка (14,7% укупног извоза пласирано је у Немачку, односно 12,8% укупног републичког увоза потиче из Немачке).

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине у првих пет месеци 2023. године износила је 9,3 млрд евра (33,7% укупне размене Републике Србије у истом периоду), што је готово непромењена вредност у односу на робну размену остварену у истом периоду прошле године. Извоз је остварен у вредности од 3,9 млрд евра (за 7,2% већи мг), док је увоз износио 5,3 млрд евра (за 4,7% мањи мг). Војводина је у првих пет месеци 2023. године забележила дефицит у размени са иностранством у вредности од 1,4 млрд евра (за 27,3% мањи мг). Главна дестинација војвођанског извоза у посматраном периоду била је Немачка (20,5%), док је највећи увоз забележен из Руске Федерације (15,5%) и Немачке (14,7%).

Посматрано неколико година уназад, **запосленост**, како на републичком, тако и на покрајинском нивоу, има благо узлазну путању и бележи врхунац у првом кварталу ове године. **Укупан број запослених у Републици Србији је у првом кварталу 2023. године износио 2,3 милиона, што је за 2,9% више у односу на исти период 2022. године. На нивоу АП Војводине је у прва три месеца 2023. године било регистровано 589.544 запослених лица (25,1% укупно запослених у Србији), што је за 2,6% више у односу на исти период прошле године.** Посматрано по секторима делатности, у Војводини је у првом кварталу 2023. године највише запослених у **Прерађивачкој индустрији (26,8%) и Трговини на велико и мало (15,9%).**

Према Анкети о радној снази РЗС-а, **стопа запослености у Републици Србији за први квартал 2023. године износи 49,6%, док на нивоу Војводине износи 49,5%.**

Према евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ), на крају маја 2023. године, **у Србији** је регистровано за 9,1% мање незапослених лица у односу на мај 2022. године, док је **на нивоу АП Војводине, у истом месецу, незапосленост била мања за 9,5% мг.** Незапосленост је у мају 2023. међугодишње смањена у сваком округу АП Војводине појединачно посматрано, а **највеће смањење је забележено у Западнобачком округу (-14,3% мг).** У структури активно незапослених лица Војводине у посматраном месецу, **54,3% чине жене, а 45,7% мушкарци.**

Према Анкети о радној снази РЗС-а, **стопа незапослености у Републици Србији за први квартал 2023. године износи 10,1%, а на нивоу Војводине 8,8%.**

Просечна бруто зарада у Републици Србији, према последњим расположивим подацима, за период јануар - април 2023. године је износила 114.939 динара, док је просечна нето зарада износила 83.360 динара. У односу на исти период 2022. године, просечне бруто и нето зараде **номинално су веће за по 15,3%, а због нешто споријег раста номиналне зараде у односу на инфлацију, реално су мање за 0,4%.** Посматрано по делатностима, највишу просечну нето зараду бележи област **Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности** (254.750 динара), а најнижу Делатност припремања и послуживања хране и пића (46.181 динар). **Медијална нето зарада за април 2023. године износила је 63.954 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.**

У АП Војводини просечна бруто зарада у прва четири месеца 2023. године износила је 109.177 динара (за 5,0% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 79.065 динара (за 5,2% мање од републичког просека). У поређењу са истим периодом претходне године, **просечне бруто и нето зараде у Војводини номинално су веће за 15,1%.** Највишу нето просечну зараду у периоду јануар - април 2023. године бележи **Јужнобачки округ** (88.385 динара), а најнижу Западнобачки округ (68.717 динара).

Када је у питању економска активност, НБС остаје при **пројекцији реалног раста БДП-а Србије 2023. године у распону од 2,0% до 3,0%, а тај раст подржавају знатно повољнија спољнотрговинска кретања од почетка године од очекиваних.** Опоравак светске економије, а тиме и екстерне тражње од друге половине ове године, као и планирана реализација инвестиционих пројеката, пре свега у области путне, железничке, енергетске и комуналне инфраструктуре, требало би да води убрзању **раста БДП-а на распон од 3,0% до 4,0% од 2024. године, а затим и повратку на претпандемијску путању раста од око 4% годишње.**

У зависности од кретања кључних монетарних и макроекономских фактора из домаћег и међународног окружења, као и глобалне геополитичке ситуације, НБС ће процењивати да ли има потребе за наставком заопштравања монетарних услова и у ком обиму, узимајући при томе у обзир инфлацију која на глобалном нивоу показује знаке отпорности веће него што се очекивало, а посебну опрезност упућује базна инфлација, која у многим земљама спорије опада од укупне, чему доприносе повишена инфлациона очекивања и фактори с тржишта рада, а пре свега даљи раст зарада. Неопходност вођења опрезне монетарне политике изискује и неизвесности у погледу дужине трајања сукоба у Украјини, као и расположивост енергената и њихових цена у наредном периоду. У сваком случају, приоритет монетарне политике и даље ће бити **обезбеђење ценовне и финансијске стабилности, уз подршку даљем привредном расту.**

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Међугодишња инфлација у Републици Србији је у мају 2023. године додатно успорила на 14,8%, што је у складу са претходним проценама НБС.

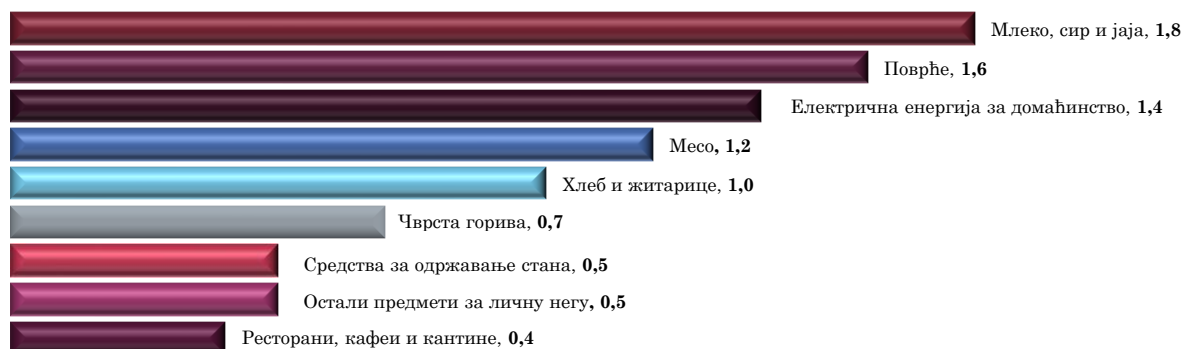
Посматрано у односу на мај прошле године, **цене хране и безалкохолних пића су у мају 2023. порасле за 23,2%.** Раст цена енергената је у мају, међугодишње посматрано, био нижи од укупне инфлације и износио је 12,5%, при чему су цене нафтних деривата наставиле да доприносе успоравању укупне међугодишње инфлације.

Инфлација у Србији мерена индексима потрошачких цена (%)

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, **највећи позитиван допринос међугодишњој стопи мајске инфлације од 14,8% потекао је,** преваасходно, од **цене млека, сира и јаја (допринос 1,8 п.п),** затим цене поврћа (1,6 п.п), цене електричне енергије за домаћинства (1,4 п.п) и цене меса (1,2 п.п).

Најзначајнији доприноси међугодишњој инфлацији у мају 2023. године (у п.п)

На месечном нивоу, потрошачке цене у Србији су у мају ове године порасле за 0,9%, што је спорије од просечне месечне инфлације од почетка године (1,1%). Месечну динамику раста инфлације обележиле су раније најављена **поскупљења електричне енергије и гаса,** као раст цена непрерађене хране, док су у супротном смеру деловале **ниже цене нафтних деривата и услуга.**

Цене непрерађене хране су у мају порасле за 2,9%, вођене вишим ценама поврћа и меса, док је раст цена прерађене хране износио 0,6% и био је знатно нижи у односу

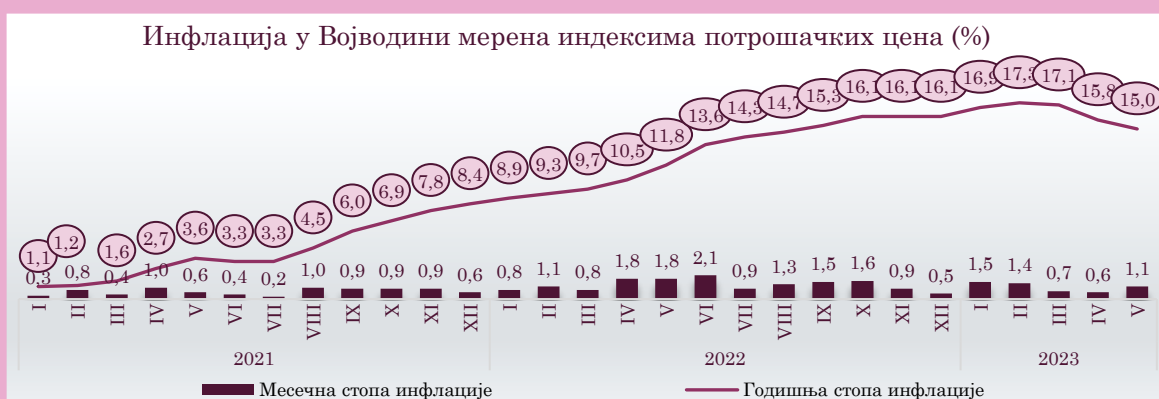
на просечна остварења током првог квартала, што указује на то да су вероватно смањени трпшковни притисци на тржишту основних животних намирница. **Цене енергената** су, под утицајем поменутих поскупљења електричне енергије и гаса, на месечном нивоу порасле за 1,5%, при чему је раст ублажен нижим ценама нафтних деривата и даљим падом цена чврстих горива.

Базна инфлација (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) је у мају успорила у нешто већој мери у односу на укупну инфлацију и нашла се на нивоу од **10,4% мг.** Њеном нижем нивоу од укупне инфлације знатно доприноси очувана релативна стабилност девизног курса у изузетно неизвесним глобалним условима.

Цене производа и услуга у оквиру базне инфлације су у мају забележиле месечни раст од 0,4%, што је најнижа месечна стопа раста од почетка године. Успоравању месечне динамике раста базне инфлације у највећој мери допринеле су ниже цене услуга.

Према подацима РЗС-а, у Војводини је међугодишња инфлација у мају 2023. године износила **15,0%**, а месечни раст потрошачких цена износио је **1,1%.**

	V 2023 IV 2023		V 2023 V 2022		I – V 2023 I – V 2022	
	Србија	Војводина	Србија	Војводина	Србија	Војводина
Потрошачке цене - укупно	100,9	101,1	114,8	115,0	115,6	116,4

Према најновијим подацима РЗС-а, **инфлација у Србији је у јуну 2023. године додатно успорила, на 13,7% међугодишње,** док је у односу на претходни месец раст потрошачких цена у јуну износио **0,7%.**

Према пројекцији НБС, **очекује се да ће инфлација наставити да се креће опадајућом путањом,** уз знатнији пад у другој половини текуће године. **Улазак инфлације у границе циља (3±1,5%) очекује се средином 2024. године.** У смеру смиривања инфлаторних притисака деловаће досадашње заостравање монетарних услова, смањење трошковних притисака у пољопривреди и прерађивачкој индустрији, решавање проблема са застојима у глобалним ланцима снабдевања, успоравање увозне инфлације, као и долазак нове пољопривредне сезоне.

III. ПОЉОПРИВРЕДА

Агрометеоролошки услови

Према подацима Републичког хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ), **мај 2023. године обележило је хладније време од просека за ово доба године. У Војводини је, углавном, забележено више падавина у односу на вишегодишњи просек**, док је мање падавина забележено једино на падавинским станицама Вршац и Палић, на којима су измерене падавине мање у односу на десетогодишњи просек, за посматрани месец.

Проценат падавина на територији АП Војводине се у мају 2023. године, у односу на вишегодишњи просек за овај месец, кретао између 36,6% у Вршцу и 189,5% у Зрењанину, где је у мају измерено чак 137,6mm талога по квадратном метру.

Агрометеоролошки услови (честе падавине и висока релативна влага) су створили повољне услове за развој биљних болести и штетних инсеката.

Месечне падавине у АП Војводини (mm)

Биљна производња

У мају се одвијају интензивни вегетативни процеси раста и развића свих озимих усева, као и ницање, раст и развој јарих усева, те су потребе за водом велике. Доспеле **мајске падавине одржавале су залиху земљишне влаге и омогућиле оптималне услове влажности за све усеве**. Временске прилике омогућавале су обављање већине пољопривредних радова од којих су најважнији били: **завршетак сетве јарих култура, сузбијање корова, контрола и заштита усева од проузроковача биљних болести и штеточина, прихрањивање, међуредно култивирање, обрада земљишта у виноградилима и воћњацима, садња поврћа, берба раних сорти воћа и поврћа**.

Очекивана производња и засејане површине

На основу стања усева на дан процене, у АП Војводини се **очекује производња¹ пшенице од 2,3 млн тона**, што је за 24,8% више у односу на производњу остварену у прошлој години. **Код производње малина очекује се смањење укупне производње**, и то за 26,2% у односу на прошлу годину, а пад приноса од 6,4%. **Искрчено је 187 хектара малињака**, односно 21,5%. **Код вишања се такође очекује мања производња**, и то за 5,1%.

Према стању на дан процене, у **пролећној сетви 2022. године је засејано више шећерне репе (за 20,5%), а мање сунцокрета, кукуруза и соје (за 3,6%, 3,7% и 10,9%, респективно), у поређењу са претходном годином**.

¹ Подаци о очекиваној производњи пшенице, малина и вишања и засејаним површинама кукуруза, сунцокрета и соје приказани су према стању на дан 23. маја 2022. године, Извор: РЗС, „Анкета о површинама и засадицама на крају пролећне сетве“

Очекивана производња и засејане површине у Републици Србији и АП Војводини

		Република Србија	АП Војводина	Учешће АПВ у РС (%)
Пшеница	Површина (ha)	682.246	375.395	55,0
	Принос (t/ha)	5,5	6,1	-
	Производња (t)	3.755.304	2.300.326	61,3
Малине	Површина (ha)	19.016	718	3,8
	Принос (t/ha)	5,2	4,4	-
	Производња (t)	98.674	3.152	3,2
Вишње	Површина (ha)	19.614	2.042	10,4
	Принос (t/ha)	7,4	5,2	-
	Производња (t)	144.849	10.563	7,3
Кукуруз	Засејана површина (ha)	938.139	523.445	55,8
Шећерна репа	Засејана површина (ha)	41.673	40.378	96,9
Сунцокрет	Засејана површина (ha)	240.305	214.311	89,2
Соја	Засејана површина (ha)	211.020	187.976	89,1

Тржиште примарних пољопривредних производа

У периоду јануар - мај текуће године **индекс цена жита износио је 104,4%**, када је дошло до **пада откупне цене пшенице за 3,1%**, док је **цена кукуруза пала за 0,9%** у односу на исти период претходне године. У истом периоду, **цене индустријског биља забележиле су раст од 3,2%**, међугодишње.

Негативан ценовни тренд свих примарних пољопривредних производа је настављен и у мају. На Новосадској продуктној берзи, у мају 2023., **примат је имала трговина пшеницом**, заузевши удео од 62,6% у укупном обиму трговања. **Активност учесника на тржишту кукуруза била је слаба.** Тражња је била слаба и на нижем ценовном нивоу у односу на понуду, док се **сојиним зрном и даље слабо трговало**, и то тек крајем месеца. Укупан удео соје у промету износио је 13,3%.

Пондерисана цена пшенице у мају 2023. била је 21,55 дин/kg без ПДВ-а, док се 2022. године у истом месецу пшеница продавала за око 40,00 дин/kg без ПДВ-а. **Пшеница је максималну цену прошле године достигла у октобру** (када је износила 41,0 дин/kg без ПДВ-а), а од тада има тенденцију пада. Такође, мајска цена мања је од пондер цене из претходног месеца за 2,85 дин/kg.

Цена кукуруза је забележила пад од 16,95% у поређењу са претходним месецом (када је кукуруз прометован по цени од 22,00 дин/kg до 23,73 дин/kg без ПДВ-а), као и међугодишње посматрано. У мају је његова пондерисана цена износила **19,55 дин/kg без ПДВ-а**, док се цена у истом месецу 2022. кретала између 33,88 и 34,00 дин/kg без ПДВ-а.

Пондерисана цена соје у мају износила је 53,39 дин/kg без ПДВ-а, док јој се цена у мају 2022. године кретала између **76,50 и 83,90 дин/kg без ПДВ-а**.

Цена пшенице и кукуруза у Европи, у петом месецу ове године, била је врло разнолика. Док је у Грчкој цена пшенице била 300 €/t, у Србији је била само 184,2 €/t. У мају је у Грчкој, где је била и највећа у Европи, цена кукуруза износила 290 €/t, а у Србији свега 167,1 €/t.

Цене кукуруза, пшенице и соје на домаћем тржишту и на иноберзама, крајем маја 2023. године²

	последња	Н	М	Г	У жетви
Кукуруз (дин/kg)	18,17	12,82%	31,10%	87,01%	93,62%
Пшеница (дин/kg)	19,50	5,56%	16,82%	117,95%	83,08%
Соја (дин/kg)	49,83	0,34%	16,40%	53,08%	60,69%
Кукуруз	последња	Д	Н	М	1Г
CBOT (\$/t)	232,51	-0,58%	-6,00%	9,45%	30,75%
MGEX (\$/t)	246,12	-0,61%	-5,78%	2,74%	22,79%
Euronext (€/t)	218,75	0,00%	0,23%	9,03%	58,97%
Пшеница	последња	Д	Н	М	1Г
CBOT (\$/t)	222,01	0,33%	1,23%	5,69%	90,04%
Kansas (\$/t)	300,57	-0,71%	4,77%	0,00%	50,76%
MGEX (\$/t)	288,85	-0,69%	4,95%	-0,89%	50,19%
Euronext (€/t)	222,25	0,11%	0,00%	9,22%	82,00%
Соја	последња	Д	Н	М	1Г
CBOT (\$/t)	486,50	0,03%	0,69%	9,15%	26,96%
MGEX (\$/t)	477,88	0,04%	1,00%	7,83%	26,97%

Цене прехранбених производа

Цене хране и безалкохолних пића су у мају 2023. године биле веће за 23,2% у односу на цене из истог месеца 2022. године, а за 1,4% веће у поређењу са претходним месецом ове године. **У односу на мај 2022. године, највише су поскупели поврће (за 38,3%) млеко, сир и јаја (за 35,1%), и хлеб и житарице (за 20,4%).**

Са доласком нове пољопривредне сезоне уобичајено је да уследи пад цена поврћа, али, **цене поврћа су порасле**, а главни разлог за такво њихово кретање јесу **неповољни агрометеоролошки услови (обилне падавине).**

Влада Републике Србије је **Уредбом о ограничењу цена основних животних намирница** („Сл. гласник РС“, бр. 43/2023, од 26. 05. 2023. године) ограничила цене основних животних намирница на период од 90 дана.

- Максимална малопродајна цена за **брашно тип Т-400** глатко, у паковањима до 5 килограма укључујући и 5 килограма, **не сме прелазити 84,70 динара** по килограму.
- Максимална малопродајна цена за **брашно тип Т-500**, у паковањима до 5 килограма укључујући и 5 килограма, **не сме прелазити 78,65 динара** по килограму.

² Приказане су последње цене и процентуална промена цена на дневном (Д), недељном (Н), месечном (М) и годишњем нивоу (Г), односно цене у жетви у односу на последње цене.

Сточарство

У кланицама регистрованим на територији **Војводине**, према последњим подацима РЗС-а, у прва четири месеца **2023. године** **заклано је више живине** (за 7,5%), а **мање говеда** (за 8,8%), **свиња** (за 4,4%) и **оваца** (за 1,3%), у односу исти период 2022. године.

Клање стоке у кланицама у Војводини

		1-IV 2023.	Индекс 1 – IV 2023 1 – IV 2022
Говеда	Број	50.209	91,2
	Нето маса (t)	13.337	90,1
Свиње	Број	592.818	95,6
	Нето маса (t)	46.430	97,1
Овце	Број	80.669	98,7
	Нето маса (t)	1.365	96,9
Живина	Број	21.146.872	105,3
	Нето маса (t)	38.465	106,2

У периоду јануар - април 2023. године, **укупна нето маса живине у Војводини већа је за 6,2%** у поређењу са истим периодом претходне године, док је **нето маса мања код свиња, оваца и говеда, за 2,9%, 3,1% и 9,9%**, респективно.

Просечне откупне цене живе стоке у мају 2023. године су варирале и разликовале се на појединим сточним пијацама. **Понуда телади и товне јунади је била слаба**, а цена товне јунади телесне масе преко 480 килограма кретала између 310 дин/kg, на сточној пијаци у Сомбору, до 370 дин/kg у Новом Саду. Обим понуде и продаје **прасади** на сточним пијацама је био бољи почетком месеца. Прасад телесне масе 16-25 килограма се продавала по цени од 500 динара за килограм, што је иста цена у односу на претходни месец. **Товљеници** масе од 80 до 120 килограма, уз слабију понуду, откупљивани су по цени од 250 дин/kg, што указује на стагнацију цене. **Јагњад** се, уз бољу понуду у односу на април, продавала по доминантној цени од 450 дин/kg. **Овце** су се, упркос слабој понуди, могле купити по цени од 170 дин/kg.

Шумарство

Обим радова на **производњи дрвних сортимената у Републици Србији** у прва четири месеца текуће године износио је 721.710m³ и у односу на исти период претходне године већи је за 3,3%, док је у **Војводини производња дрвних сортимената** износила 246.060m³ и већа је за 3,8% мг. **Обим радова у АП Војводини чинио је 34,1% од укупних радова на производњи дрвних сортимената у Републици Србији.**

Конкурси

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство расписао је следеће конкурсе:

1. Конкурс за доделу средстава за **суфинансирање инвестиција у физичка средства пољопривредних газдинстава** у сектору воће, грозђе, поврће и остали усеви у Војводини у 2023. години;
2. Конкурс за доделу **бесповратних средстава за опремање сточарских фарми** у АП Војводини у 2023. години.

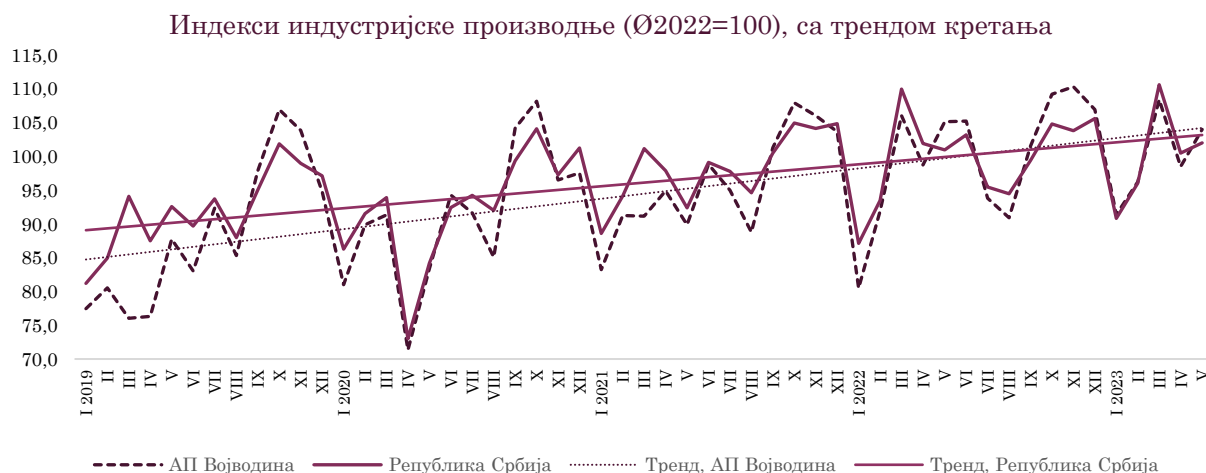
IV. ИНДУСТРИЈА

Индустрија Републике Србије је у периоду јануар - мај 2023. године забележила међугодишњи раст од 2,0%, вођен растом обима производње у сектору Рударство (2,1% мг) и Енергетика (17,5% мг), док је у Прерађивачкој индустрији активност смањена за 1,3% мг. Раст у електроенергетском сектору може се објаснити и ниском базом из претходне године, када је била смањена производња струје услед проблема у електроенергетском систему, док је, с друге стране, на смањење обима производње прерађивачке индустрије највише је утицала смањена производња основних метала, за преко 20% мг.

Посматрано по областима делатности, међугодишње повећање физичког обима индустријске производње у Србији у посматраном периоду забележено је код 15 области делатности (које чине 65,5% укупне индустрије), а највећи међугодишњи раст имале су: Производња рачунара, електронских и оптичких производа, Производња непоменутих машина и опреме, Експлоатација руда метала и Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација.

Посматрано само у мају 2023. године, у односу на мај прошле године, индустријска производња Републике Србије забележила је раст од 1,5%, услед повећане активности у сектору Енергетике (17,2% мг). С друге стране, у сектору Рударство је смањен физички обим производње за 3,3% у односу на мај прошле године, а незнатно смањење је забележено и у Прерађивачкој индустрији, од 0,6% мг.

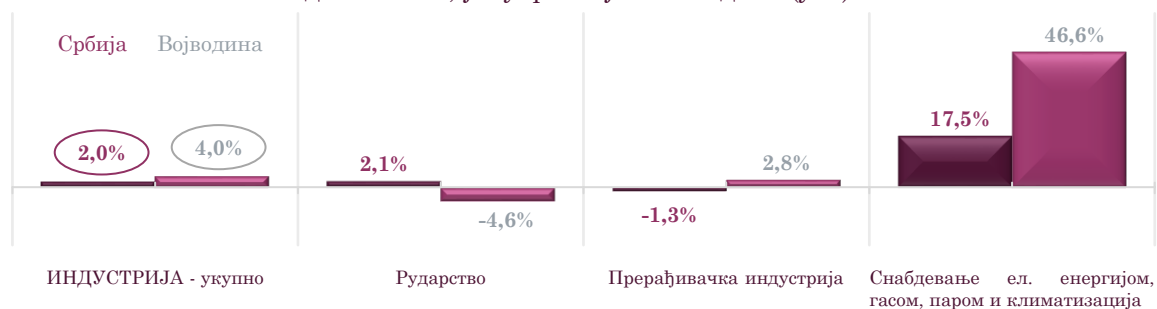
У односу на просек 2022. године, индустријска производња је у мају 2023. године, на републичком нивоу била већа за 2,0%, а на покрајинском нивоу за 3,5%. Тренд индустријске производње Републике Србије, као и АП Војводине, протеклих година има благо растући смер кретања.

Индустријска производња АП Војводине је у периоду јануар - мај 2023. године, у односу на исти период 2022. године, забележила повећање од 4,0%. Раст је забележен у сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, од 46,6% мг. (допринос 0,8 п.п) и сектору Прерађивачка индустрија, од 2,8% мг. (допринос 2,7 п.п), док је у сектору Рударство забележен пад обима производње од 4,6% мг. (допринос -0,1 п.п).

Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности, јануар - мај 2023. године (у %)

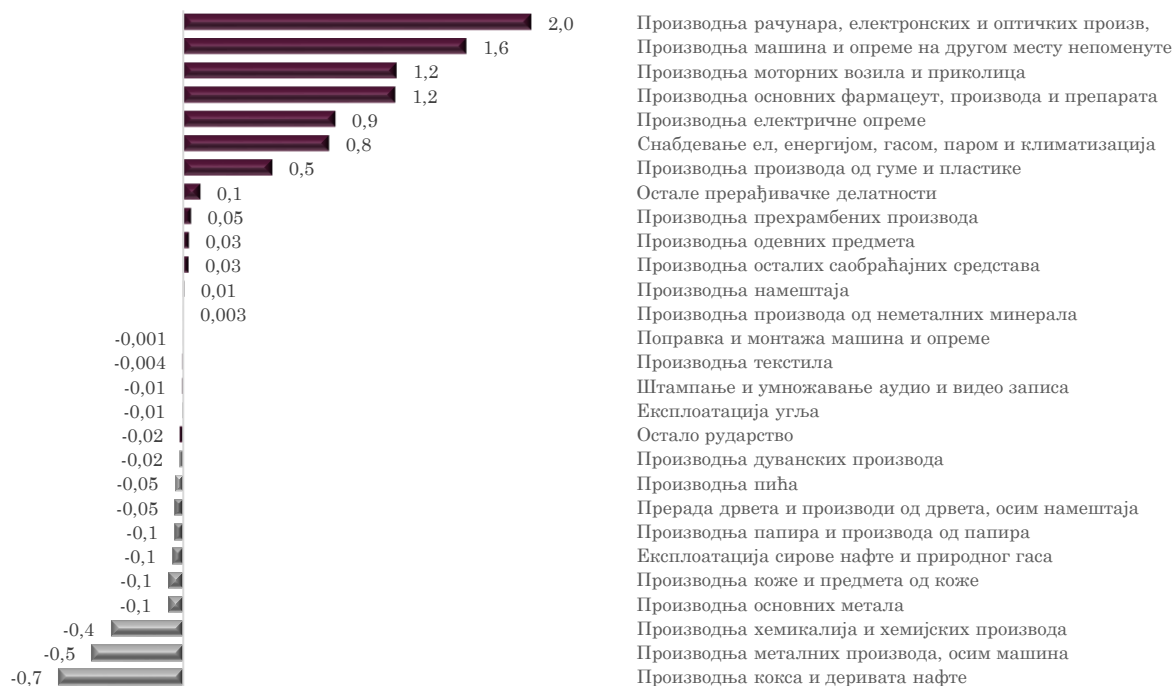

Само у мају 2023. године, индустријска производња АП Војводине је забележила смањење од 1,1% у односу на мај прошле године. Посматрано по секторима делатности, у мају је забележен раст активности само у Енергетском сектору (16,2% мг), док сектори Прерађивачка индустрија и Рударство бележе међугодишњи пад обима производње, од 1,3% и 4,6%, респективно.

Прерађивачка индустрија је доминантан сектор у индустрији АП Војводине, са учешћем од 94,9% у периоду јануар - мај 2023. године, док Рударство чини 3,3%, а сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација 1,8% укупне индустрије Покрајине у посматраном периоду.

Посматрано по областима делатности, међугодишње повећање физичког обима индустријске производње Војводине је у првих пет месеци ове године забележено код 13 области делатности (које чине 67,8% укупне индустрије Војводине), а највећи утицај на раст имале су: Производња рачунара, електронских и оптичких производа (253,1% мг, допринос 2,0 п.п) и Производња непоменутих машина и опреме (28,0% мг, допринос 1,6 п.п), док је највећи негативан допринос расту потекао од Производње кокса и деривата нафте (-4,7% мг. допринос -0,7 п.п).

Доприноси стопи раста укупне индустрије АП Војводине по областима делатности, јануар - мај 2023. године (у п.п)

Посматрано по наменским групама, **највећи утицај на повећање индустријске производње АП Војводине** у периоду јануар - мај 2023. године имали су **капитални производи** (мг. раст од 23,8%, допринос 3,8 п.п).

Према пројекцијима, у **2023. години се очекује позитиван допринос индустрије БДП-у Републике Србије**. Благ позитиван допринос требало би да пружи **прерађивачка индустрија**, захваљујући вишој пројектованој стопи раста БДП-а зоне евра, наставку раста извоза по релативно високим стопама, што је резултат претходних инвестиција у разменљиве секторе и по том основу повећаних производних капацитета, као и пражњењу залиха готових производа. **Очекује се да ће расту активности у сектору рударства допринети већа експлоатација угља и руде метала, нарочито бакра**, док ће услед ниске базе из претходне године и очекиваног наставка раста производње, **и енергетика дати благ позитиван допринос**. У наредним годинама требало би да дође до убрзања индустрије, чему ће допринети активирање нових и проширење постојећих капацитета у прерађивачкој индустрији и опоравак екстерне тражње, као и структурне реформе у области енергетике планиране у новом аранжману Републике Србије с ММФ-ом.

V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

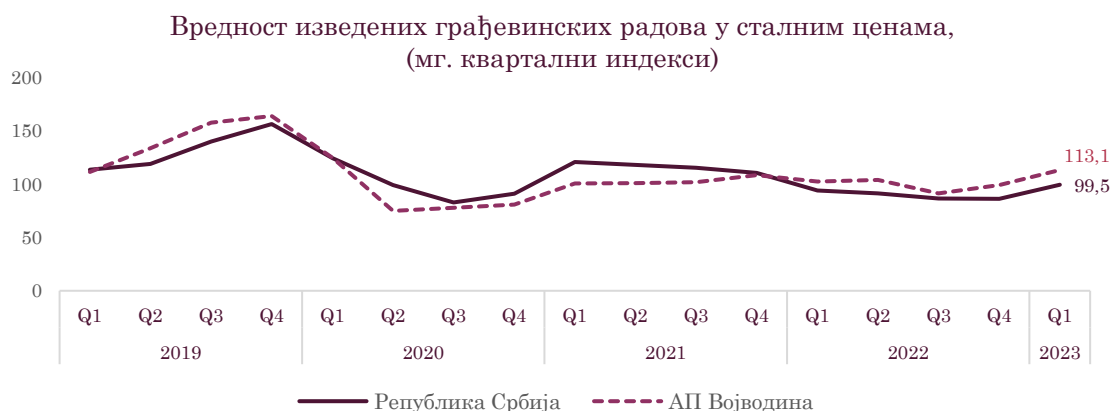
Грађевинска активност Републике Србије је у првом кварталу 2023. године, посматрана преко индикатора укупна вредност изведених радова извођача из Републике Србије (и у Србији и у иностранству), била непромењена у односу на исти период прошле године, посматрано у сталним ценама, док је у текућим ценама забележила раст од 9,7%.

Од укупне вредности радова, на територији Републике Србије је у првом кварталу 2023. изведено 96,6%, док је преосталих 3,4% изведено на градилиштима у иностранству.

У првом кварталу 2023. године, сектор грађевинарства на територији Републике Србије је наставио да бележи нижу активност међугодишње посматрано, али је пад знатно спорији него током претходне године. Вредност изведених грађевинских радова на територији Србије је у првом кварталу 2023. забележила пад у сталним ценама од 0,5% мг. (у текућим ценама раст од 9,2% мг).

Вредност радова извођача из Републике Србије изведених у иностранству је у првом кварталу 2023. међугодишње повећана за 16,6% у сталним ценама, односно за 27,9% у текућим ценама.

Посматрано према врсти грађевина, у првом кварталу 2023. године је, у сталним ценама, вредност радова изведених на зградама у Србији смањена за 20,0%, а на осталим грађевинама повећана за 14,0% међугодишње.

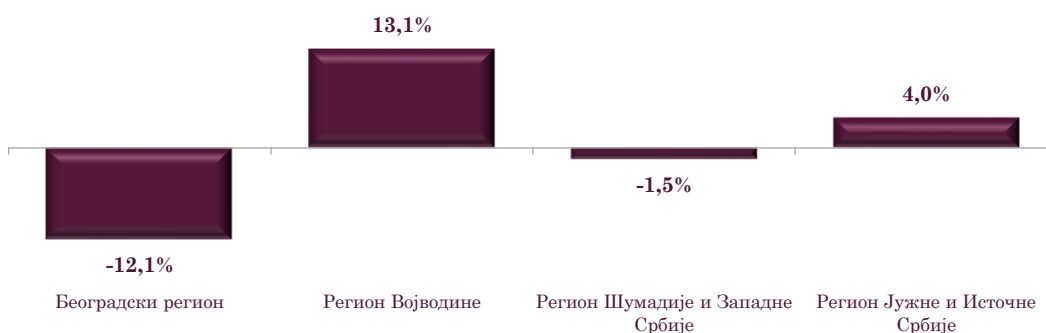
Посматрано према регионима, у првом кварталу 2023. године, вредност изведених грађевинских радова је:

- на територији Региона Војводине забележила раст од 13,1% у сталним ценама, односно раст од 24,1% у текућим ценама;
- у Региону Јужне и Источне Србије забележила раст од 4,0% у сталним ценама, при чему се повећање уочава на стамбеним зградама (гради се велики стамбено-пословни комплекс у Нишу са преко 400 станова), цевоводима (изградња гасног интерконектора Ниш–Димитровград) и сложеним индустријским грађевинама (извођење грађевинских радова на ветропарку и у оквиру комплекса рудника бакра у Бору);

- у Региону Шумадије и Западне Србије опала за 1,5% у односу на исти период прошле године. И у овом кварталу настављени су веома интензивни радови на изградњи Моравског коридора и ауто-пута Прељина-Пожега.
- у Београдском региону је забележен највећи пад, где је грађевинска активност смањена за 12,1% у сталним ценама. Посматрано према врсти грађевина, вредност изведених радова опала је на свим грађевинама, а на пад вредности највише је утицало смањење интензитета радова на изградњи пруге Београд – Стара Пазова.

Вредност изведених грађевинских радова у сталним ценама,
први квартал 2023. године (мг. стопе у %)

Посматрано према врсти грађевина, у Војводини је у посматраном периоду, у сталним ценама, вредност изведених радова на зградама смањена за 35,3%, док је вредност изведених радова на осталим грађевинама повећана за 49,4% у односу на први квартал 2022. године. Дакле, посматрано према врсти грађевина, вредност је повећана само на грађевинама саобраћајне инфраструктуре, на шта је најзначајнији утицај имала реализација пројекта мађарско-српске железнице.

У односу на претходни квартал (четврти квартал 2022), вредност изведених грађевинских радова у Војводини је у сталним ценама смањена за 40,8%, док је у односу на просечну вредност радова у 2022. години смањена за 16,1%.

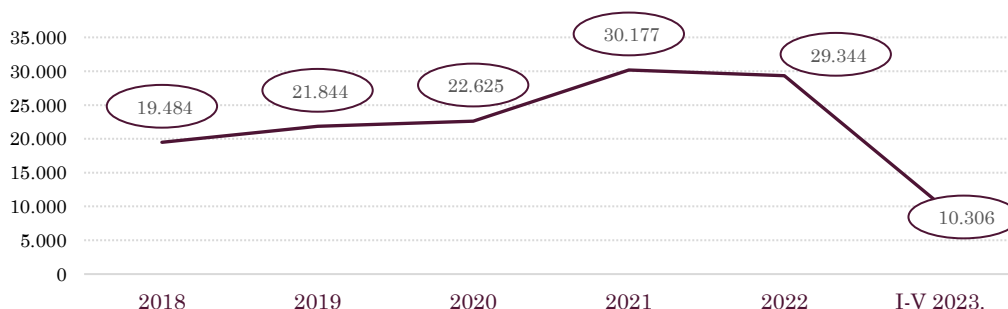
Вредност изведених грађевинских радова на територији Војводине,
у сталним ценама (мг. квартални индекси)

У периоду јануар - мај 2023. године, у Републици Србији су издате 10.306 грађевинске дозволе, што је за 701 грађевинских дозвола, односно за 6,4% мање у односу на исти период прошле године. Само у мају, у Републици Србији су издате 2.404 грађевинске дозволе, што представља повећање од 2,3% у поређењу са истим месецом 2022. године.

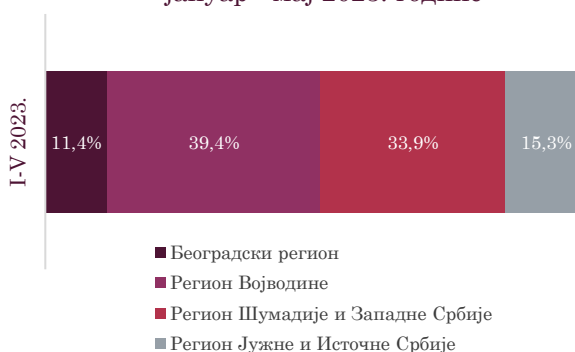

Број издатих грађевинских дозвола у Републици Србији

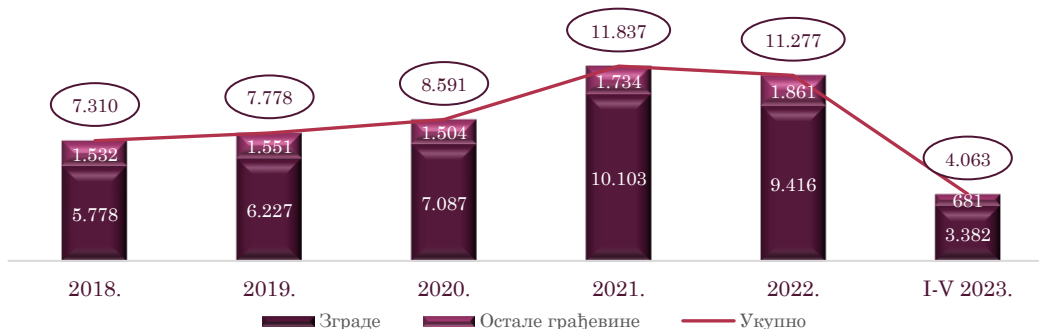
Посматрано према регионима, у периоду јануар - мај 2023. године, **највише грађевинских дозвола у Србији издато је у Региону Војводине (4.063, тј. 39,4% од укупног броја издатих)**, следи Регион Шумадије и Западне Србије са 3.492 издатих дозвола (33,9%), затим Регион Јужне и Источне Србије са 1.574 издатих дозвола (15,3%), док је **најмање грађевинских дозвола у посматраном периоду издато у Београдском региону (1.177 или 11,4% укупно издатих).**

Удео издатих грађевинских дозвола по регионима Републике Србије, јануар - мај 2023. године

У Војводини је у првих пет месеци ове године издато за 213 грађевинских дозвола мање него у истом периоду 2022, што представља смањење од 5,0% мг. Од укупног броја издатих дозвола, 83,2% је издато за зграде, а 16,8% за остале грађевине. Ако се посматрају само зграде, 80,1% дозвола издато је за стамбене, а 19,9% за нестамбене зграде, док се код осталих грађевина највећи део издатих дозвола односи на цевоводе, комуникационе и електричне водове (66,1%).

Број издатих грађевинских дозвола у Војводини

Према грађевинским дозволама издатим током првих пет месеци 2023. године, у АП Војводини је пријављена изградња 3.914 станова (за 12,0% мање у односу на исти период 2022), просечне површине 75,6 m² по стану. Највећи број пријављене изградње станова је у стамбеним зградама новоградње (96,4%), и то оним које броје **три или више станова** (85,6%, просечне површине 63,5 m²), затим 12,6% станова пријављено за изградњу у стамбеним зградама са једним станом (просечне површине 145,6 m²), а најмање станова (1,7%) је пријављено за изградњу у стамбеним зградама новоградње које броје два стана (просечне површине 114,4 m²).

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

У првих пет месеци 2023. године, међугодишње посматрано, наставља се пад у сталним ценама у промету робе у трговини на мало, како у Србији тако и у Војводини. Овај тренд може се видети и код промета прехранбених и непрехрамбених производа, као и код промета моторних горива.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији, у периоду јануар - мај 2023. године, у односу на исти период 2022. године, реално је смањен за 4,9% (у текућим ценама повећан за 9,4%), а само у мају 2023. у односу на мај 2022. године, реално је мањи за 6,2% (у текућим ценама већи за 5,7%).

У АП Војводини је промет робе у трговини на мало у првих пет месеци 2023. године међугодишње реално смањен за 4,2% (повећан за 11,3% у текућим ценама), а само у мају 2023. у односу на мај 2022. године смањен је за 5,2% у сталним ценама (повећан за 7,5% у текућим ценама).

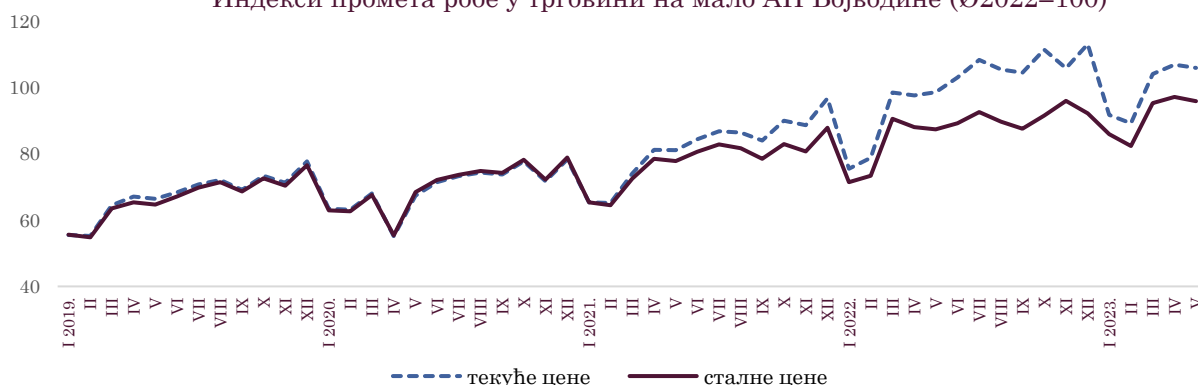
На месечном нивоу, у односу на април, у мају 2023. је промет робе у трговини на мало у Републици Србији остао непромењен у сталним ценама (за 0,4% повећан у текућим ценама), док је на нивоу АП Војводине мањи за 1,4% у сталним ценама односно за 0,8% у текућим ценама.

У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало у 2022. години, промет робе у трговини на мало је у мају 2023. био мањи у Републици Србији за 4,6% у сталним ценама (већи за 5,1% у текућим ценама), а у АП Војводини, такође, мањи за 4,2% у сталним ценама (односно већи за 5,9% у текућим ценама).

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, месечни индекси (Ø2022=100)

	Мај 2022.	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец.	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај 2023.
Текуће цене	98,5	103,0	108,3	105,4	104,4	111,4	105,8	113,0	91,7	89,2	104,0	106,8	105,9
Сталне цене	87,3	89,2	92,5	89,6	87,5	91,5	85,9	92,2	85,9	82,3	95,2	97,1	95,8

Индекси промета робе у трговини на мало АП Војводине (Ø2022=100)

Посматрано по робним групама, на унутрашњем тржишту Републике Србије у периоду јануар - мај 2023. године, у односу на исти период претходне године, смањен је промет свих робних група. Промет моторних горива реално је мањи за 2,6%, док је промет прехранбених и непрехрамбених производа мањи за 5,7% и 5,5%, респективно.

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

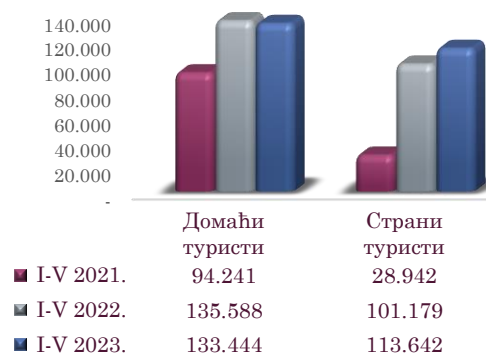
Укупан број туристичких долазака у Републику Србију у периоду јануар-мај 2023. године износио је 1.477.194, што је за 16,5% више у односу на јануар-мај 2022. године. Домаћи туристи су остварили 52,8% укупних долазака, док су 47,2% били доласци страних туриста. Од укупног броја туристичких долазака, 16,7% су чинили доласци на подручју АП Војводине.

Војводину је у периоду јануар-мај 2023. године посетило 247.086 туриста (54,0% су били домаћи туристи, 46,0% страни туристи), што је за 4,4% више него у периоду јануар-мај претходне године. Број долазака домаћих туриста у Војводину мањи је за 1,6%, док је број страних туриста повећан за 12,3% у односу на период јануар-мај 2022. године.

Структура долазака туриста у Војводину, јануар-мај 2023.

Доласци туриста у Војводину

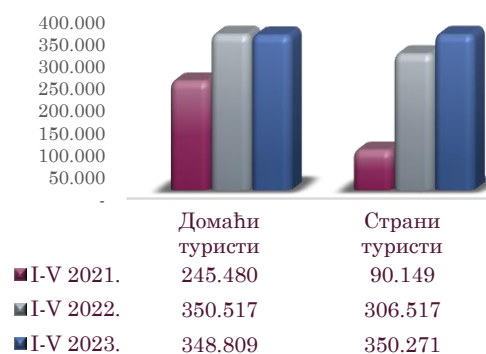
У периоду јануар-мај 2023. године, у Републици Србији је евидентирано укупно 4.432.841 ноћење туриста (54,3% су била ноћења домаћих туриста, а 45,7% ноћења страних туриста), што је за 13,2% више у односу на исти период 2022. године. Од укупног броја регистрованих ноћења, 15,8% је регистровано на подручју АП Војводине.

У Војводини је у посматраном периоду укупан број регистрованих ноћења туриста износио 699.080 (49,9% су била ноћења домаћих, а 50,1% ноћења страних туриста), што је за 6,4% више него у истом периоду претходне године. Број ноћења домаћих туриста умањен је за 0,5%, док је број страних туриста повећан за 14,3%.

Структура ноћења туриста у Војводини, јануар-мај 2023.

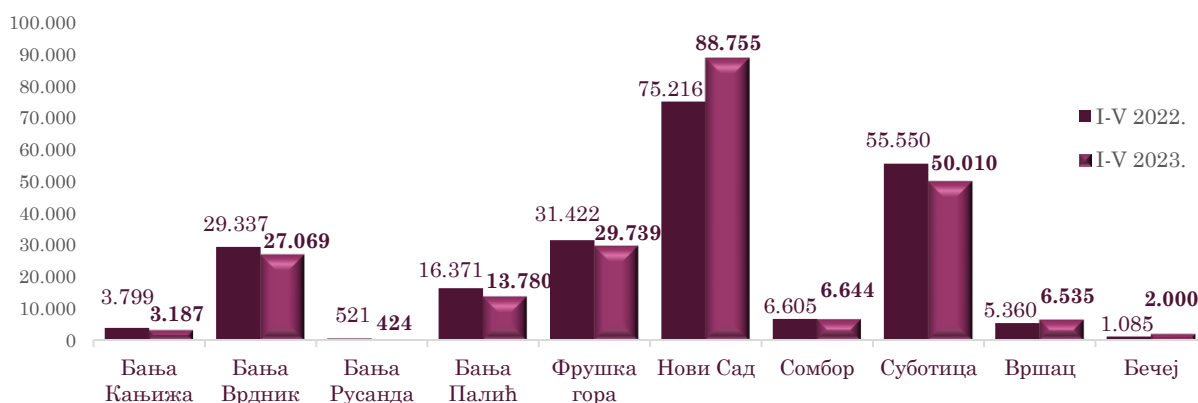
Ноћења туриста у Војводини

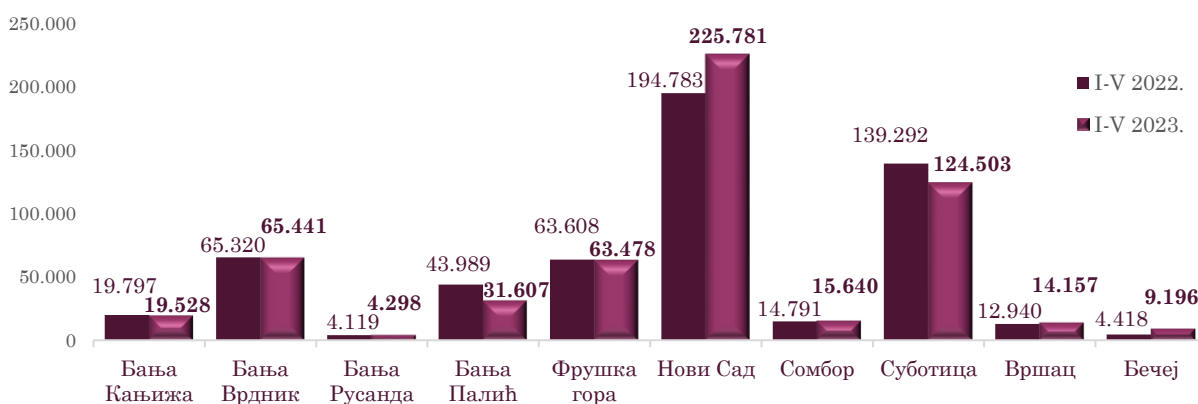
У Војводини је у периоду јануар-мај 2023. године најпосећенији био Град Нови Сад, где је забележено 88.755 долазака туриста, што је за 18,0% више у односу на период јануар-мај 2022. године. Већину посетилаца чинили су страни туристи (59,6%).

Доласци туриста по изабраним туристичким местима Војводине

Највише ноћења у Војводини у периоду јануар-мај 2023. регистровано је такође у Новом Саду, тачније 225.781 ноћење, за 15,9% више у односу на исти период претходне године. Већину посетилаца чинили су страни туристи (69,0%).

Ноћења туриста по изабраним туристичким местима Војводине

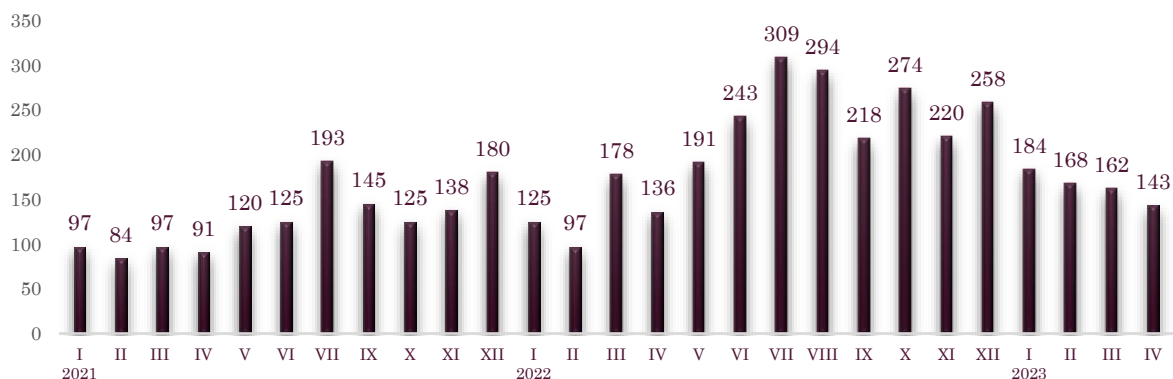
Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији у априлу 2023. године износио је 143 млн евра и већи је за 7 млн евра или 5,1% у односу на девизни прилив остварен у априлу 2022. године. Девизни одлив од туризма је у истом периоду износио 193 млн евра и био је већи за 63 млн евра или 48,5% у односу на девизни одлив у априлу 2022. године.

Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији у периоду јануар-април 2023. године износио је 657 млн евра и већи је за 121 млн евра или 22,6% у односу на девизни прилив остварен у периоду јануар-април 2022. године. Девизни одлив од туризма је у истом периоду износио 736 млн евра и већи је за 284 млн евра или 62,8% у односу на девизни одлив у периоду јануар-април 2022. године.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима (у млн евра)

У мају 2023. године у односу на мај 2022, цене угоститељских услуга у Војводини порасле су у просеку за 15,1%. Највећи раст су забележиле цене хране (за 17,4%), док су цене преноћишта забележиле раст од 3,0%. Цене алкохолних пића су порасле за 12,8%, а цене безалкохолних пића за 16,9%.

Индекси цена угоститељских услуга у Републици Србији и Војводини

	Република Србија			Војводина		
	V 2023 IV 2023	V 2023 V 2022	V2023 Ø 2022	V 2023 IV 2023	V 2023 V 2022	V 2023 Ø 2022
УКУПНО	100,4	115,2	113,2	100,0	115,1	113,3
Храна	100,7	115,0	112,8	100,1	117,4	115,3
Алкохолна пића	100,6	111,2	109,9	100,0	112,8	112,1
Безалкохолна пића	100,6	113,7	111,7	100,0	116,9	114,1
Преноћишта	99,4	120,6	118,4	100,0	103,0	103,1

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

У првих пет месеци 2023. године, укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије износила је 27,5 млрд евра, што је за 1,2% више у односу на размену остварену у истом периоду 2022. године.

Укупна робни извоз Републике Србије је у периоду јануар - мај 2023. године износио 12,1 млрд евра, што је за 10,5% више у односу на исти период прошле године, док је увоз робе износио 15,5 млрд евра, што је за 5,0% мање мг.

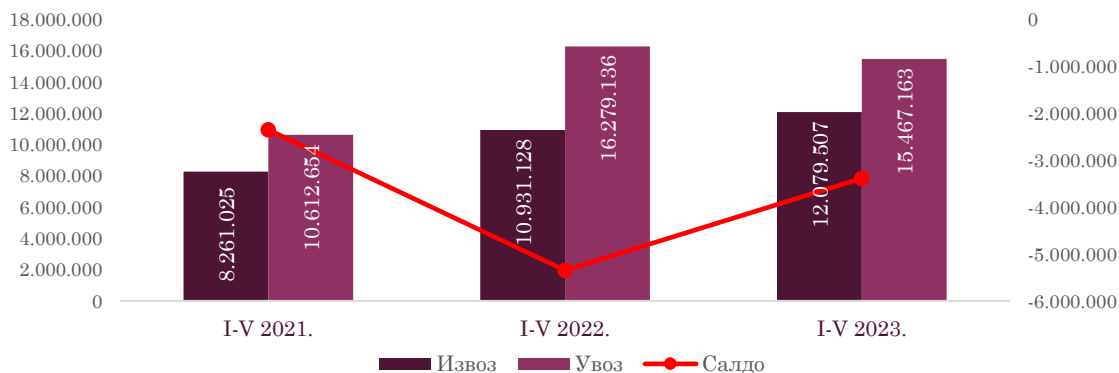
У првих пет месеци 2023. године, Република Србија је забележила дефицит у спољнотрговинској робној размени у вредности од 3,4 млрд евра, који је за скоро 2,0 млрд евра, односно 36,7% мањи од дефицита забележеног у истом периоду 2022. године. Покривеност увоза извозом у Србији је благо повећана, са 67,1%, колико је износила у периоду јануар – мај прошле године, на 78,1% у истом периоду ове године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-V 2023.	12.079.507	110,5	15.467.163	95,0	27.546.670	101,2	-3.387.656
I-V 2022.	10.931.128	132,3	16.279.136	153,4	27.210.264	144,2	-5.348.008
2022.	27.604.715	126,3	39.008.735	134,8	66.613.450	131,1	-11.404.021
2021.	21.858.887	128,2	28.937.706	126,0	50.796.593	127,0	-7.078.819

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије
(у хиљадама евра)

Посматрано по секторима делатности, носилац извозне активности Републике Србије је Прерађивачка индустрија, која је у периоду јануар - мај 2023. чинила 84,5% укупног републичког извоза, а забележила је међугодишње повећање вредности извоза од 9,4%, односно 877,9 млн евра (док је укупан извоз Републике Србије повећан за 1,1 млрд евра).

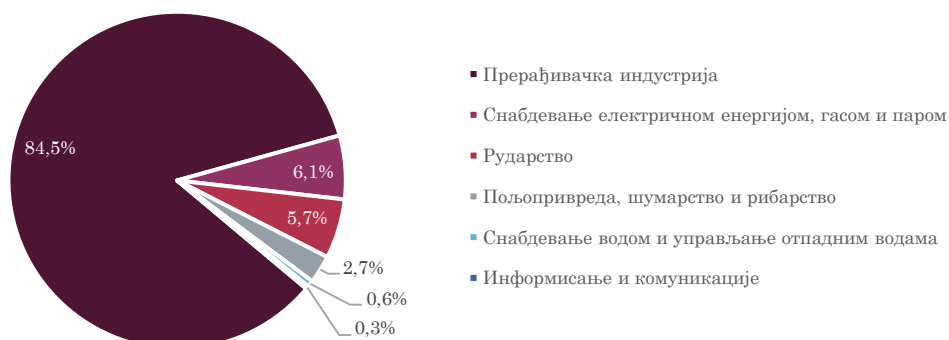
Сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром се налази на другом месту у извозу Републике Србије и чинио је 6,1% укупног извоза у посматраном периоду, а забележио је значајан међугодишњи раст вредности од чак 200,0%, услед повећане вредности извоза електричне енергије.

На трећем месту у извозу Републике Србије, посматрано по секторима делатности, налази се сектор **Рударство (учешће 5,7%)**, који је у периоду јануар - мај 2023. године забележио међугодишње смањење вредности извоза за 3,1%.

Извоз Пољопривреде, шумарства и рибарства се налази на четвртом месту у укупном извозу Републике Србије у периоду јануар - мај 2023. године (**учешће 2,7%**), а забележио је **међугодишње смањење вредности од 34,0%** (вођено смањеним извозом кукуруза). Преостали извоз Републике Србије се односи на извоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама (учешће 0,6%)** и сектора **Информисање и комуникације (учешће 0,3%)**.

Извоз Републике Србије по секторима делатности,
јануар - мај 2023. године

Посматрано по артиклима, у првих пет месеци 2023. године из Србије је највише извезено **Електричне енергије (6,1% укупног извоза) у вредности од 734,1 млн евра**, што је **за 200,0% више** у односу на исти период прошле године, у највећој мери због повећане вредности извоза у Румунију и Мађарску. Извоз **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила налази се на другом месту (5,8% укупног извоза)** и забележио је међугодишње повећање вредности од 22,0%, вођено повећањем извоза у Немачку. Извоз **Руде бакра и концентрата налази се на трећем месту (5,4% укупног извоза у посматраном периоду)** уз међугодишње смањење вредности извоза од 2,1%.

Најзаступљенији производи у извозу Републике Србије

Назив производа	2022.			I-V 2023.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2022 2021	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I - V 2023 I - V 2022
УКУПНО	7.108 врста производа			6.399 врста производа		
Електрична енергија	856.113	3,1%	233,5	734.061	6,1%	300,0
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	1.432.571	5,2%	119,3	703.739	5,8%	122,0
Руде бакра и концентрати	1.679.670	6,1%	229,5	655.717	5,4%	97,9
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	632.711	2,3%	120,0	289.552	2,4%	109,1
Препарати за прање и чишћење, за малопродају	452.665	1,6%	128,9	174.426	1,4%	100,6

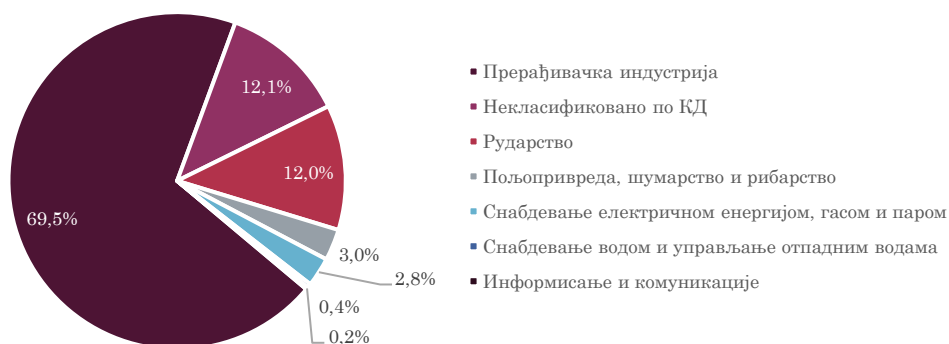
Готово 70% увоза Републике Србије, посматрано по секторима делатности, чини увоз **Прерађивачке индустрије (69,5% у периоду јануар - мај 2023)**, који је забележио међугодишње **смањење вредности за 5,3%**, односно 597,4 млн евра (док је укупан увоз Републике Србије смањен за 812,0 млн евра).

На другом месту се налази **увоз сектора Некласификовано по КД (учешће 12,1%)**, који је у посматраном периоду забележио међугодишње повећање вредности увоза од 15,6%. На трећем месту налази се **увоз сектора Рударство (учешће 12,0% у укупном увозу у посматраном периоду)**, који је у односу на исти период прошле године забележио **смањење вредности увоза од 12,3% мг**. Пад увоза сектора Рударство највећим делом је проузрокован **падом вредности увоза сирове нафте и природног гаса** од 23,1% мг, групе која чини 78,8% увоза целокупног сектора.

Увоз **Пољопривреде шумарства и рибарства** се налази на четвртм месту, **са учешћем 3,0%** (и мг. повећањем вредности увоза од 17,7%), а на петом месту **увоз Енергетског сектора са учешћем 2,8%** (и мг. смањењем од 39,3%). Преостали увоз се односи на увоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама (учешће 0,4%)** и сектора **Информисање и комуникације (учешће 0,2%)**.

Увоз Републике Србије по секторима делатности,
јануар - мај 2023. године

Посматрано по артиклима, у увозу Републике Србије у периоду јануар - мај 2023, поред Неразврстане робе по ЦТ³ (12,0%), највише су заступљени **Гас природни у гасовитом стању** (5,3% укупног увоза, уз међугодишње смањење вредности увоза од 21,4%) и **Нафта и уља од битуменозних минерала, сирови** (4,2% укупног увоза, уз међугодишње смањење вредности увоза од 25,1%). **Електрична енергија** чинила је **2,8% укупног републичког увоза** у периоду јануар - мај 2023. године, заузела је пето место посматрано по артиклима у увозу Републике Србије, а забележила је **међугодишње смањење вредности увоза од чак 39,3%**.

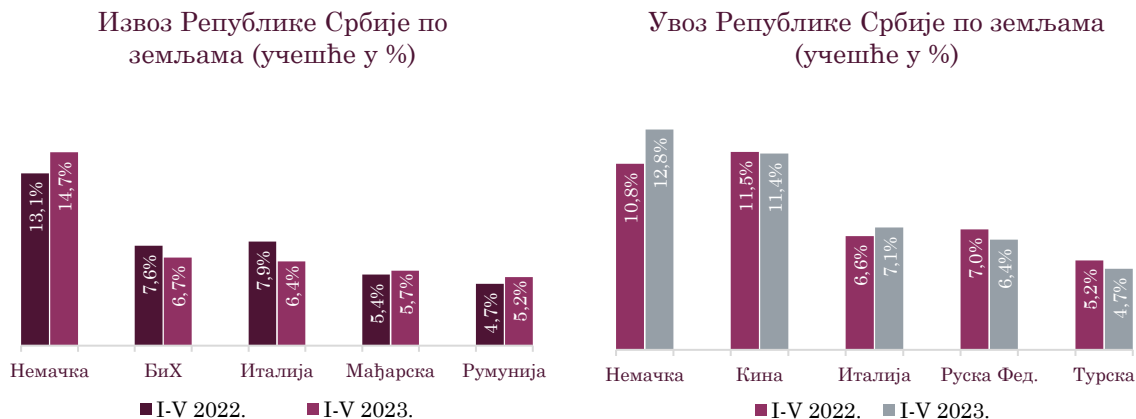
Најзаступљенији производи у увозу Републике Србије

Назив производа	2022.			I-V 2023.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2022 2021	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I - V 2023 I - V 2022
УКУПНО	8.360 врста производа			7.855 врста производа		
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	3.064.617	7,9%	129,9	1.279.500	8,3%	108,5
Гас природни у гасовитом стању	1.634.366	4,2%	382,8	817.215	5,3%	78,6
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирови	2.175.517	5,6%	191,1	642.091	4,2%	74,9
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	1.186.951	3,0%	151,0	581.271	3,8%	136,4
Електрична енергија	1.574.410	4,0%	331,5	439.876	2,8%	60,7

³ На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

Србија је у периоду јануар - мај 2023. године забележила **робни извоз у 173 различите земље света**, односно **увоз из 199 различитих земаља**. **Најзначајнији спољнотрговински партнер Србије у првих пет месеци ове године је Немачка (14,7% укупног извоза је пласирано у Немачку, односно 12,8% укупног републичког увоза потиче из Немачке у посматраном периоду).**

Посматрано према привредним субјектима, према последњим званичним подацима који се ондосе на прва два месеца 2023. године, на месту највећег извозника Републике Србије налази се **Serbia Zijin Mining**, а следе **Serbia Zijin Bor Copper** и **Tigar Tyres**.

Петнаест највећих извозника Србије (за период јануар - фебруар 2023. године)

Назив извозника	Седиште
Serbia Zijin Mining D.O.O.	Брестовац
Serbia Zijin Bor Copper	Бор
Tigar Tyres d.o.o.	Пирот
SCM POWER D.O.O.	Београд
HBIS GROUP Serbia Iron & Steel d.o.o.	Београд
ZF Serbia D.O.O.	Панчево
LEONI Wiring Systems Southeast d.o.o.	Прокупље
Henkel Srbija d.o.o.	Београд
ROBERT BOSCH	Београд
Yura Corporation d.o.o.	Рача
Hemofarm a.d.	Вршац
Philip Morris Operations a.d.	Ниш
MINTH AUTOMOTIVE EUROPE D.O.O.	Лозница
GORENJE DOO	Ваљево
Naftna Industrija Srbije a.d.	Нови Сад

Посматрано по наменским групама, **Србија највише и извози и увози интермедијарне производе** (41,6% укупног извоза и 34,9% укупног увоза у периоду јануар - мај 2023. године).

Посматрано по регионима, **Војводина има највеће учешће у извозу Републике Србије (32,6% у периоду јануар - мај 2023. године)**, док се по вредности оствареног увоза налази на другом месту (34,5% у посматраном периоду), након Београдског региона, који је остварио 42,0% укупног увоза Републике Србије у периоду јануар - мај 2023. године.

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине у периоду јануар - мај 2023. године износила је 9,3 млрд евра (што чини 33,7% укупне размене Републике Србије у истом периоду), што је готово **непромењена вредност** у односу на робну размену остварену у периоду јануар - мај прошле године.

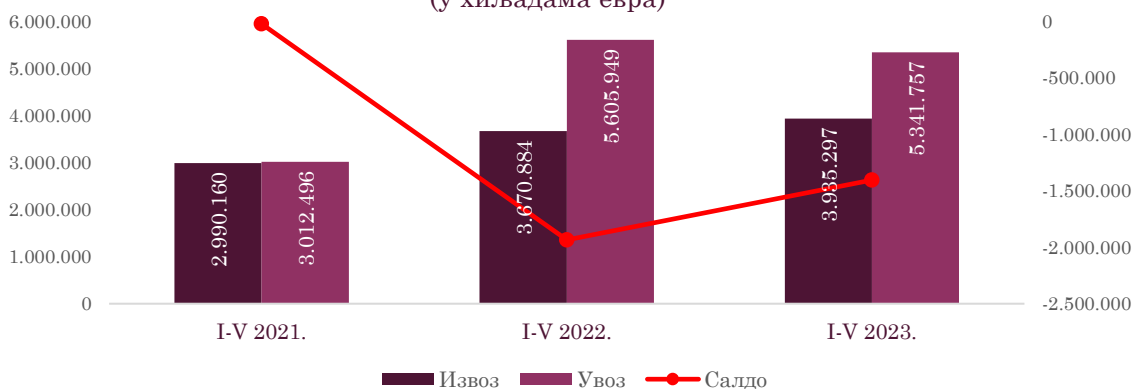
Укупан робни извоз Војводине у првих пет месеци 2023. године износио је 3,9 млрд евра (што чини 32,6% укупног извоза Републике Србије у истом периоду), и био је за **7,2% већи** него у истом периоду прошле године, док је с друге стране, **увоз реализован у вредности од 5,3 млрд евра** (што чини 34,5% укупног републичког увоза) и био је за **4,7% мањи** од увоза забележеног у периоду јануар - мај 2022. године.

Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине остварене у првих пет месеци 2023. године, забележен је **дефицит у вредности од 1,4 млрд евра**, који је за 27,3% мањи од дефицита забележеног у истом периоду 2022. године. **Покривеност увоза извозом износи 73,7%** и, због раста извоза уз истовремено смањење увоза, повећана је у односу на исти период прошле године, када је износила 65,5%.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	*у 000 евра Салдо
I-V 2023.	3.935.297	107,2	5.341.757	95,3	9.277.054	100,0	-1.406.460
I-V 2022.	3.670.884	122,8	5.605.949	186,1	9.276.833	154,5	-1.935.065
2022.	9.265.913	123,1	13.150.260	152,7	22.416.173	138,9	-3.884.347
2021.	7.526.643	123,6	8.612.676	135,2	16.139.319	129,5	-1.086.033

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине
(у хиљадама евра)

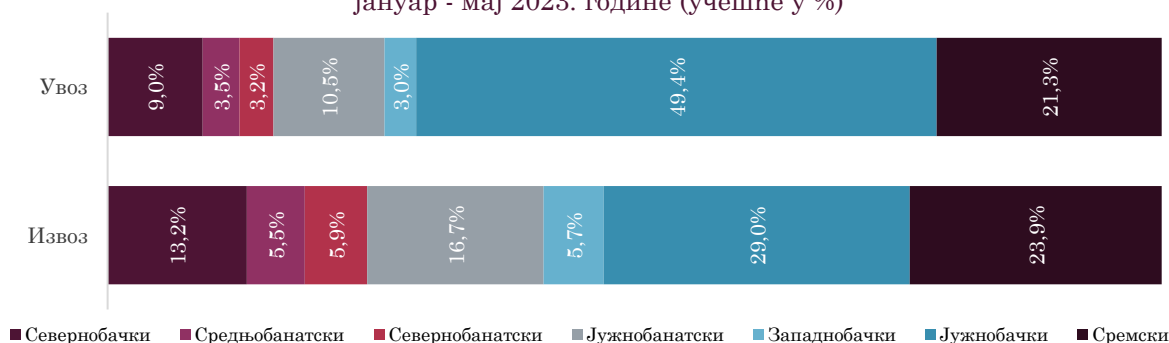

Посматрано по наменским групама, **Војводина је у периоду јануар - мај 2023. године највише извозила и увозила интермедијарне производе** (39,3% укупног извоза и 30,7% укупног увоза Војводине чине интермедијарни производи).

Посматрано по управним окрузима, највећи део спољнотрговинске робне размене АП Војводине остварује **Јужнобачки округ (29,0% укупног извоза, односно 49,4% укупног војвођанског увоза у првих пет месеци 2023. године)**. У извозу Јужнобачког округа истичу се општине Нови Сад, Бачка Паланка и Бечеј, које заједно реализују 90,9% укупног извоза Округа), док највећи део увоза Округа реализује општина Нови Сад (91,7% у посматраном периоду).

Извоз и увоз АП Војводине по управним окрузима,
јануар - мај 2023. године (учешће у %)

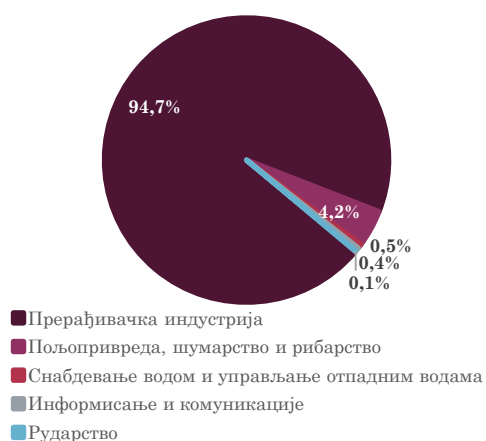

Спољнотрговинска робна размена по Класификацији делатности (КД 2010)

Прерађивачка индустрија представља сектор са већинским учешћем у извозу АП Војводине (94,7% у периоду јануар - мај 2023. године), чији извоз је забележио **повећање вредности од 11,6%** у односу на период јануар - мај прошле године. На другом месту налази се извоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства**, који чини **4,2%** укупног извоза АП Војводине у првих пет месеци ове године, али је забележио **међугодишње смањење вредности од чак 42,8%** (вођено значајним смањењем вредности извоза кукуруза). Преостали извоз АП Војводине односи се на извоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама** (учешће 0,5%), **Информисање и комуникације** (0,4%) и **Рударство** (незнатних 0,1%).

Прерађивачка индустрија чини и нешто више од половине увоза АП Војводине (55,0% у посматраном периоду), а забележила је међугодишње смањење вредности увоза од 1,7%. Следи увоз сектора **Рударство** (учешће 27,7%), који је међугодишње смањен за 22,5% (због смањене вредности увоза нафте и гаса), а након њега увоз сектора **Некласификовано по КД** (учешће 13,4%), који је међугодишње повећан за 31,3%. На четвртм месту се налази увоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства** (3,6% укупног увоза), који је у односу на исти период прошле године забележио **повећање вредности увоза од 37,1%** (услед повећане вредности увоза семенског кукуруза и соје). Преостали увоз АП Војводине чини извоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама** (0,3%) и **Информисање и комуникације** (0,1%).

Структура извоза АП Војводине,
јануар - мај 2023. године

Структура увоза АП Војводине,
јануар - мај 2023. године

Посматрано по областима делатности, највеће учешће у извозу АП Војводине у периоду јануар - мај 2023. године имале су управо области прерађивачке индустрије, и то, пре свега, **Производња електричне опреме** (15,0% укупног војвођанског извоза), **Производња прехранбених производа** (12,7%), **Производња непоменутих машина и опреме** (10,9%) и **Производња моторних возила и приколица** (10,3%). Осим области прерађивачке индустрије, у групи од првих десет области делатности по вредности оствареног извоза, истиче се и **Пољопривредна производња, лов и услужне делатности**, која се налази на седмом месту, са учешћем од 4,2% у укупном извозу АП Војводине у посматраном периоду. У групи од првих десет области делатности по вредности оствареног извоза, готово све области оствариле су међугодишњи раст, осим **Производње хемикалија и хемијских производа**, **Пољопривредне производње** и **Производње кокса и деривата нафте**, које су забележиле међугодишње **смањење вредности оствареног извоза за 30,3%, 42,2% и 47,2%, респективно**. Првих десет области делатности остварило је **77,1% укупног војвођанског извоза у периоду јануар - мај 2023. године**.

Водеће делатности у извозу АП Војводине, јануар - мај 2023. године
(кумулативно учешће 77,1% у укупном извозу)

Посматрано по областима делатности, у увозу АП Војводине у периоду јануар - мај 2023. године истиче се област сектора Рударство, односно **Експлоатација сирове нафте и природног гаса (27,3% укупног војвођанског увоза у периоду јануар - мај 2023)**, а следи увоз области **Некласификовано по КД (13,4% укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду)**. У групи од првих десет области делатности у увозу АП Војводине, осим области прерађивачке индустрије, на десетом месту се налази и област **Пољопривредна производња, лов и услужне делатности**, са учешћем од 3,5% у укупном војвођанском увозу. Све области делатности, у групи од првих десет, оствариле су међугодишњи раст вредности увоза, осим **Експлоатације сирове нафте и природног гаса**, **Производње хемикалија и хемијских производа** и **Производње основних метала**, које су забележиле **смањење увоза од 23,1%, 17,4% и 11,8%, респективно**. Првих десет области делатности остварило је **85,0% укупног војвођанског увоза у периоду јануар - мај 2023. године**.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Водеће делатности у увозу АП Војводине, јануар - мај 2023. године
(кумулативно учешће 85,0% у укупном увозу)

У првих пет месеци 2023. године, из Војводине је извезено 4.274 различитих врста производа, а највећа вредност је остварена извозом **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила**, који су чинили 5,7% укупног војвођанског извоза у посматраном периоду, а забележили су међугодишње повећање вредности извоза од 40,2% (вођено повећаним извозом у Мађарску и Шведску). Војвођански извоз **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила**, чини 31,9% укупног републичког извоза датог артикла у посматраном периоду. **Делови за електромоторе и електричне генераторе** представљају други артикал у извозу АП Војводине, са учешћем од 3,3% и међугодишњим повећањем вредности извоза од 18,1%. На трећем месту је извоз **Осталих лекова, за малопродају**, који чини 2,7% укупног војвођанског извоза у посматраном периоду, а забележио је повећање вредности оствареног извоза од 27,8% мг. (пре свега због повећаног извоза у Немачку).

Десет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине

Назив производа	2022.			I-V 2023.			
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2022}{2021}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I - V 2023}{I - V 2022}$	Учешће у извозу РС датог артикла
УКУПНО	4.953 врсте производа			4.274 врста производа			
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	430.017	4,6%	114,0	224.235	5,7%	140,2	31,9%
Делови за машине из тарифног броја 8501 ⁴ и 8502 ⁵ , остало	293.885	3,2%	143,6	130.465	3,3%	118,1	97,3%
Остали лекови, за малопродају	206.883	2,2%	131,2	104.483	2,7%	127,8	82,0%
Турбокомпресори, једноstepени, остали	52.489	0,6%	607,9	78.398	2,0%	1.069,3	99,9%
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	174.789	1,9%	106,6	74.553	1,9%	107,3	98,0%
Вучни мотори наизменичне струје, вишефазни, снаге >75kW	80.700	0,9%	3.233.498,6	72.867	1,9%	-	100,0%
Храна за псе и мачке, скроб > 30%, млечни производи <= 10%	121.401	1,3%	114,6	68.088	1,7%	133,6	98,7%

⁴ ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори.

⁵ ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Делови и прибор за моторна возила (8701-8705) ⁶ , остало	123.111	1,3%	116,4	64.007	1,6%	135,3	46,6%
Издувни лонци и издувне цеви, остали, за моторна возила	80.982	0,9%	2.379,9	57.428	1,5%	398,8	88,8%
Моторни бензин, Pb=<0,013g/L, RON>=95<98, без биодизела	110.912	1,2%	179,3	55.596	1,4%	153,1	100,0%

У периоду јануар - мај 2023. године, у Војводину је увезено 6.015 различитих врста производа, а највећи је био увоз Гаса природног у гасовитом стању, који је чинио 15,3% укупног увоза Војводине у посматраном периоду, али је забележио смањење вредности увоза од 21,4% мг. (услед смањеног увоза из Мађарске). На другом месту је увоз Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове (12,0% укупног војвођанског увоза), који је смањен за 25,1% мг, пре свега услед смањеног увоза из Руске Федерације (из Русије је увезено нафте у вредности од 203,0 хиљаде евра, док је у истом периоду прошле године тај увоз износио 318,8 млн евра). Војводина реализује целокупан републички увоз нафте и гаса у посматраном периоду.

Десет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине

Назив производа	2022.			I-V 2023.			Учешће у увозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2022}{2021}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-V 2023}{I-V 2022}$	
УКУПНО	6.641 врста производа			6.015 врста производа			
Гас природни у гасовитом стању	1.634.050	12,4%	385,5	817.120	15,3%	78,6	100,0%
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирови	2.175.517	16,5%	191,1	642.091	12,0%	74,9	100,0%
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	869.581	6,6%	173,1	468.598	8,8%	153,1	80,6%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	603.581	4,6%	137,3	245.654	4,6%	103,2	19,2%
Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека > 6mm	221.779	1,7%	112,8	95.745	1,8%	97,5	83,9%
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502, остало	172.409	1,3%	161,0	87.613	1,6%	139,7	57,0%
Производи остали, од пластичних маса, остало	72.906	0,6%	111,1	37.570	0,7%	131,3	40,3%
Минерална или хемијска ђубрива, садрже N, P и K (N>10%)	57.734	0,4%	190,8	33.440	0,6%	234,6	76,2%
Уреа са садржајем више од 45% по тежини азота	120.534	0,9%	316,2	32.543	0,6%	58,7	40,8%
Инвентори, снаге преко 7,5 kVa, остали	52.415	0,4%	460,7	31.732	0,6%	211,8	83,4%

⁶ ЦТ 8701 - Трактори (осим оних из 8709); ЦТ 8702 - Моторна возила за превоз десет или више особа, укључујући возача; ЦТ 8703 - Путнички аутомобили и друга моторна возила конструисана првенствено за превоз лица (осим оних из 8702), укључујући „караван” и „комби” возила и возила за трке; ЦТ 8704 - Моторна возила за превоз робе; ЦТ 8705 - Моторна возила за спец. сврхе (нпр: возила за превлачење неисправних аутомобила, дизалична возила, ватрогасна возила, возила са уграђеном бетонском мешалицом, возила за чишћење путева, возила за прскање и посипање, возила - покретне радионице, покретне радиолошке јед.), осим оних конструисаних првенствено за превоз путника или робе.

Спољнотрговинска робна размена по земљама

Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу Европске уније (ЕУ) и региона. У првих пет месеци 2023. године на тржиште ЕУ пласирано је 71,7% укупног војвођанског извоза, за 6,8% више него у истом периоду прошле године. На тржиште ЦЕФТА⁷ пласирано је 13,3% укупног војвођанског извоза, али за 11,3% мање него у истом периоду прошле године (вођено смањеним извозом у Босну и Херцеговину). Извоз АП Војводине у ЕУ се у највећој мери базира на извозу моторних возила и приколица и електричне опреме, док се у земље ЦЕФТА највише извозе деривати нафте.

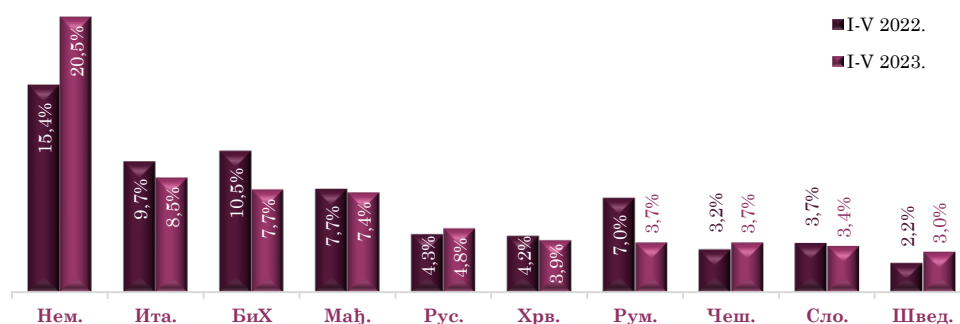
Извоз АП Војводине јануар - мај 2023.

	Учешће	Индекс
ЕУ:	71,7%	106,8
ЦЕФТА:	13,3%	88,7

Војводина је у првих пет месеци 2023. године забележила извоз у 136 различитих земаља. Извоз у првих десет земаља чинио је 66,7% укупног извоза АП Војводине у посматраном периоду. Главна дестинација војвођанског извоза је Немачка, у коју је извезена роба у вредности од 807,3 млн евра, тј. 20,5% укупног војвођанског извоза у посматраном периоду. Поред Немачке, значајан извоз је пласиран и у Италију (8,5%), Босну и Херцеговину (7,7%) и Мађарску (7,4%).

У односу на период јануар - мај прошле године, извоз АП Војводине је повећан ка већини земаља из групе водећих десет извозних дестинација, а највише је повећан извоз у Немачку, за 242,6 млн евра или 43,0% мг. (вођено повећаним извозом електричне опреме и моторних возила и приколица). С друге стране, извоз је међугодишње највише смањен у Румунију, за 43,0% мг. (пре свега због смањеног извоза кукуруза и деривата нафте), у Босну и Херцеговину, за 21,9% мг. (услед смањеног извоза деривата нафте), у Италију, за 5,7% мг. и Хрватску, за незнатних 0,4% мг.

Извоз АП Војводине по земљама (учешће у %)

⁷ ЦЕФТА: Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

Нешто више од половине увоза АП Војводине потиче из земаља ЕУ (51,8% у периоду јануар - мај 2023. године), који је у односу на исти период прошле године смањен за 10,8% (вођено пре свега смањењем увоза из Мађарске). Увоз из земаља ЦЕФТА (2,7%) међугодишње је остао готово непромењен (смањен је за незнатних 0,2% мг). Највећи део војвођанског увоза из ЕУ се класификује као увоз неразврстане робе по царинској тарифи, а значајан део се односи и на увоз основних метала и сирове нафте и природног гаса. Из земаља ЦЕФТА највише се увозе хемикалије и хемијски производи и основни метали

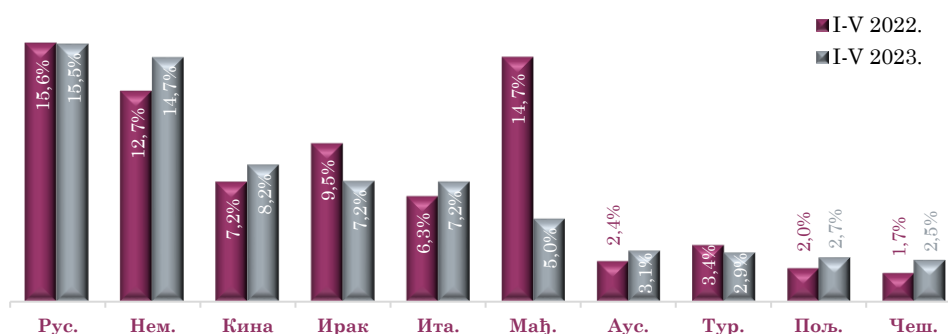
Увоз АПВ јануар - мај 2023.

	Учешће	Индекс
ЕУ:	51,8%	89,2
ЦЕФТА:	2,7%	99,8

Војводина је у првих пет месеци 2023. године забележила увоз из 156 различитих земаља. Увоз из првих десет земаља чинио је 69,1% укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду. Највећи увоз је забележен из Руске Федерације (15,5%) и Немачке (14,7%).

У поређењу са истим периодом прошле године, увоз АП Војводине је повећан из већине увозних земаља из групе првих десет, а највише је повећан увоз из Немачке, за 75,8 млн евра или 10,7% мг. С друге стране, највеће међугодишње смањење вредности увоза забележено је из Мађарске, за 558,5 млн евра или 67,7% мг. (услед смањеног увоза гаса) и из Ирака, 146,5 млн евра или 27,5% мг. (услед смањеног увоза нафте).

Увоз АПВ по земљама (учешће у %)

VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена⁸

У првих пет месеци 2023. године, у Војводини је остварена укупна размена аграрних производа у вредности од 1,2 млрд евра, што је на приближно истом нивоу у односу на остварену размену у истом периоду 2022. године. Међугодишње, извоз је мањи за 11,2%, а раст увоза износио је 19,2%.

⁸Аграрну спољнотрговинску размену према Класификацији делатности (КД 2010) чине: сектор А-Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Ц-Прерађивачка индустрија (Производња прехранбених производа, Производња пића и Производња дуванских производа).

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине (по КД 2010)

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-V 2023.	728.023	88,8	518.941	119,2	1.246.964	99,4	209.081
I-V 2022.	819.804	104,3	435.301	129,6	1.255.105	111,9	384.503
2022.	2.072.948	111,3	1.179.466	134,4	3.252.413	118,7	893.482
2021.	1.862.627	112,3	877.342	121,6	2.739.969	115,1	985.285

Учешће аграрних производа у укупном војвођанском извозу износило је **18,5%** у периоду јануар - мај 2023. године, док је у укупном војвођанском **увозу** заступљеност аграра била **9,7%**.

У периоду јануар - мај 2023. године забележена је **значајно већа вредност извоза Хране за псе и мачке (за 33,6% мг), водећег извозног производа АП Војводине**, што је последица раста цене (за 30,3% мг). **Већи извоз забележен је и код Брашна од обичне пшенице и пира**, како вредносно (за 34,8% мг), тако и количински (за 39,2% мг).

У првих пет месеци 2023, из АП Војводине је извезено 158.894 тоне **пшенице**, што је **за 31,6% мање у односу на исти период 2022. године**. У исто време, извезено је свега 95.334 тона **Кукуруза**, осталог, што је чак **за 78,0% мање у односу на извоз у првих пет месеци прошле године**. Извезене су и **мање количине шећера** (за 82,6% мг) и **уља од сунцокрета** (за 21,8% мг).

Десет најзаступљенијих производа у извозу аграра АП Војводине, јануар - мај 2023. године

Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс $\frac{I - V 2023}{I - V 2022}$	Учешће	Тежина (у т)	Индекс $\frac{I - V 2023}{I - V 2022}$
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	68.088	133,6	9,4%	21.788	102,5
Остала пшеница и наполица, остало	42.090	65,1	5,8%	158.894	68,4
Кукуруз, семенски, обични хибриди	32.388	114,2	4,4%	8.191	80,0
Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало	26.503	85,8	3,6%	23.376	112,3
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће<3%	24.741	113,9	3,4%	8.338	88,0
Кукуруз, остали	23.736	20,9	3,3%	95.334	22,0
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	21.714	67,1	3,0%	15.471	78,2
Концентрати беланчевина без млечних масноћа и слично	20.117	86,1	2,8%	10.146	70,2
Брашно, од обичне пшенице и пира	17.179	134,8	2,4%	43.414	139,2
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	15.705	127,0	2,2%	14.735	137,6

На увозној страни, у групи од првих десет најзаступљенијих производа, **смањена количина увоза** забележена је код Меса од домаћих свиња, без костију, смрзнутог, затим Кафе непржене са кофеином и Банана. **Највећа вредност увоза аграрних производа у првих пет месеци 2023. године** остварена је **увозом семенског кукуруза**, који је у АП Војводину увезен у количини од 5.089 тона, што је за 63,2% више у односу на исти период претходне године, али због значајног раста цене остварена вредност увоза три пута већа. **Највеће повећање је забележено код увоза соје**. Од укупне количине увезене соје, 71,5% је увоз из Хрватске. До значајнијег повећања увоза дошло је и код производа **Млеко и павлака**, неконцентрована, без шећера, мм>3%=<6%, В=<2l, који је увезен у вредности од 2,8 млн евра, што је 3,8 пута више него у истом периоду 2022. године, првенствено због увоза из Пољске. Од укупног увоза млека и павлаке, 58,3% је увезено из Пољске.

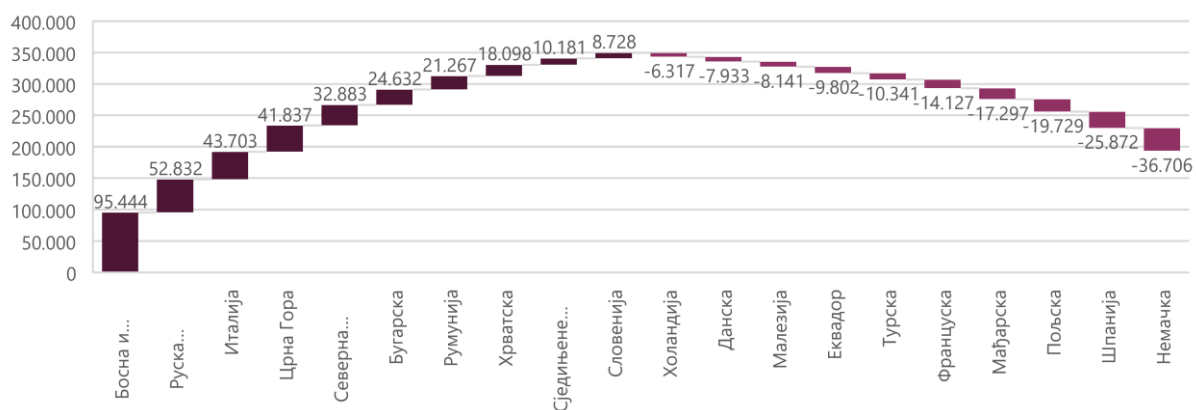
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Десет најзаступљенијих производа у увозу аграра АП Војводине, јануар - мај 2023. године

Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс $\frac{I - V 2023}{I - V 2022}$	Учешће	Тежина (у t)	Индекс $\frac{I - V 2023}{I - V 2022}$
Кукуруз, семенски, обични хибриди	28.542	301,0	5,5%	5.089	163,2
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	23.900	443,3	4,6%	42.397	514,1
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	12.464	103,7	2,4%	3.862	72,2
Банане, остале, свеже	10.325	113,3	2,0%	10.637	87,9
Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе	9.517	106,9	1,8%	6.603	104,7
Коже говеђе, сирове, остале, укључујући крупоне, потрбушине	9.336	138,8	1,8%	7.975	103,7
Кафа, непржена, са кофеином	8.911	91,0	1,7%	3.143	90,3
Брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци	8.707	152,2	1,7%	7.975	121,0
Производи за исхрану нигде непоменути, остало	8.067	122,7	1,6%	2.036	108,2
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће < 3%	7.868	138,1	1,5%	2.314	110,9

Суфицит у спољнотрговинској размени аграра АП Војводина остварује извозом: хране за псе и мајке, кукуруза, пшенице, пива, јабука, брашна, сунцокретовог уља, шећера, тестенине, док дефицит настаје увозом, не само производа који се не производе у Србији, него и меса од домаћих свиња смрзнутог, семена кукуруза, парадајза, краставаца, младог кромира, млека и павлаке.

Спољнотрговински биланс аграра по земљама (у 000 евра)

IX. ЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број запослених у Републици Србији, у првом кварталу 2023. године, износио је 2.349.747 лица, што у односу на исти период 2022. године представља повећање од 2,9%. Остварен међугодишњи раст регистроване запослености био је **одређен растом броја запослених код правних лица** (за око 52 хиљаде лица односно 2,9%) и **предузетника и запослених код њих и лица која самостално обављају делатност** (за око 16 хиљада лица односно 4,0%), док је број индивидуалних пољопривредника смањен (за око 3 хиљаде лица односно 4,5%).

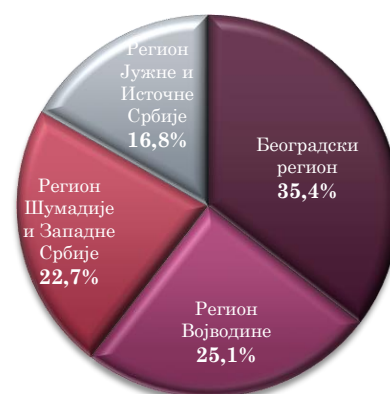
Према Анкети о радној снази РЗС-а за први квартал 2023. године, **стопа запослености у Републици Србији је износила 49,6%, а на нивоу Војводине 49,5%.**

Регистрована запосленост у приватном сектору достигла је нови рекордни ниво од 1,7 млн лица (74% укупне регистроване запослености у Србији) и **већа је за око 61 хиљаду лица** (3,6% мг). Највећи број новозапослених регистрован је у областима информисања и комуникација (око 16 хиљада запослених), за којима следе стручне, научне, иновационе и техничке услуге (за око 10 хиљада запослених) и административне и помоћне услуге (око 6 хиљада запослених). Број запослених је, такође, приметно порастао и у осталим услугама у којима доминира приватни сектор, као и у прерађивачкој индустрији, рударству и грађевинарству. **У јавном сектору**, број регистровано запослених је износио **612.011 лица, што је за око 5 хиљада лица више** (0,8% мг), пре свега, у области образовања.

Посматрано према статистичким територијалним јединицама, **највећи број запослених у првом кварталу 2023. године забележен је у Београдском региону (832.568 лица), за којим следи Регион Војводине (589.544 запослених) и Регион Шумадије и Западне Србије (533.629), док је најмањи број запослених регистрован у Региону Јужне и Источне Србије (394.006 лица).**

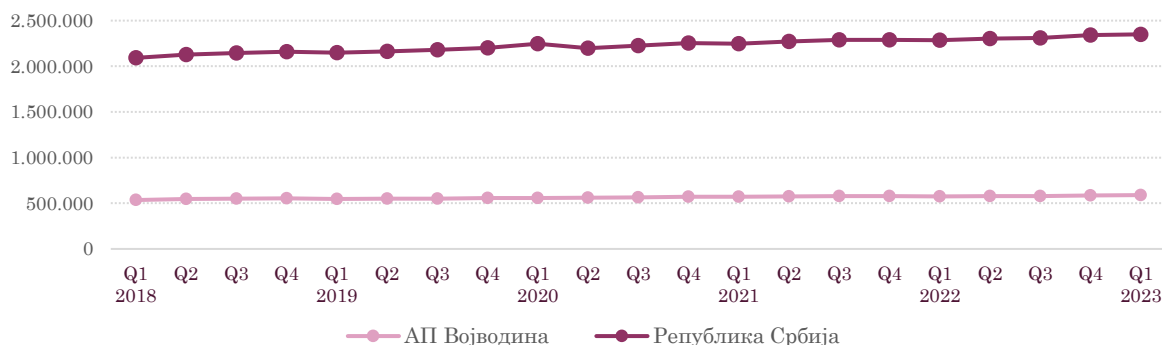
У односу на исти период 2022. године, запосленост је повећана у свим регионима Републике Србије, а највише у Београдском региону (за 4,5%).

Регистрована запосленост по регионима, Q1 2023. године

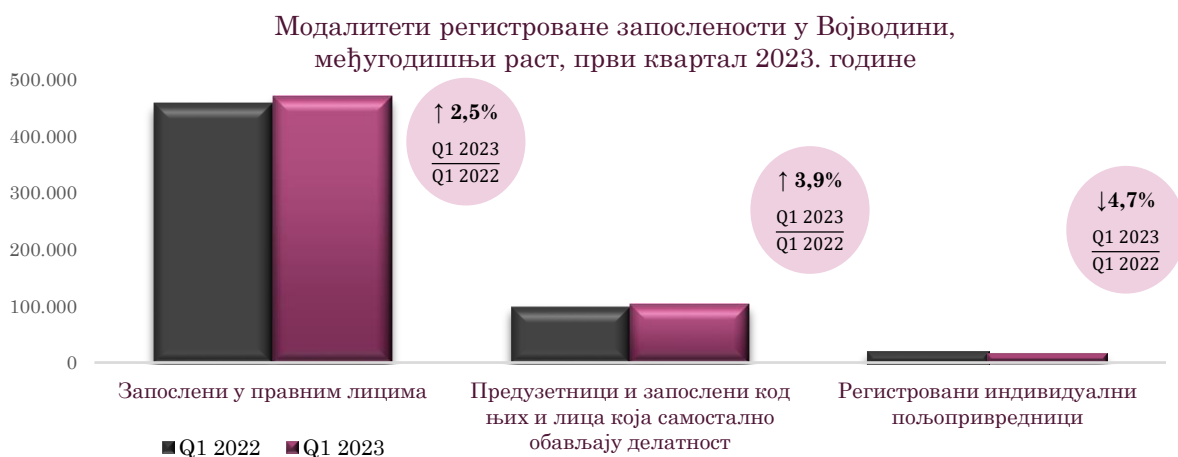
У Војводини је запосленост у првом кварталу 2023. године, у односу на исти квартал претходне године, повећана за 14.711 лица, односно 2,6% и чинила је 25,1% укупне запослености на нивоу Републике Србије у истом периоду. Посматрано у односу на претходни квартал ове године, запосленост је у Војводини повећана за 3.374 лица, односно 0,6%.

Посматрано неколико година уназад, **запосленост, како на републичком, тако и на покрајинском нивоу, има благо узлазну путању** и бележи врхунац у првом кварталу ове године, са апсолутним износом од 589.544 запослених у Војводини и 2.349.747 запослених у Србији.

Регистрована запосленост у Републици Србији и АП Војводини
по кварталима

Посматрано по управним окрузима, у Војводини је у првом кварталу 2023. године **највећи број регистровано запослених био у Јужнобачком округу (37,3%), а најмањи у Севернобанатском округу (6,3%).** У односу на први квартал 2022. године, **највећи раст запослености је забележен у Јужнобачком округу (3,4% мг),** док је само у Севернобанатском округу смањена запосленост (-0,5% мг).

Посматрано према модалитетима запослености, у Војводини је у првом кварталу 2023. године **највише запослених било у правним лицима (469.932, односно 79,7%),** за 2,5% више у односу на исти период 2022. године. **Предузетника и запослених код њих, као и лица која самостално обављају делатност било је 103.304 (17,5%),** што је за 3,9% више у односу на исти период 2022. године, док је **регистрованих индивидуалних пољопривредника било 16.308 (2,8%),** што је за 4,7% мање у односу на први квартал 2022. године.

Посматрано по секторима делатности, у Војводини је у првом кварталу 2023. године **највише запослених било у Прерађивачкој индустрији (26,8%) и Трговини на велико и мало (15,9%),** а потом у Образовању (7,2%), Здравственој и социјалној заштити (6,9%) и Саобраћају и складиштењу (5,6%).

У односу на први квартал прошле године, у Војводини је запосленост **највише порасла у сектору Рударство (за 17,5% мг),** потом у сектору Информисање и комуникације (12,4% мг), Финансијске делатности и делатност осигурања (10,6%), Пословање некретнинама (9,1% мг), Уметност, забава и рекреација (9,0% мг) и сектору Стручне, научне и техничке делатности (8,0% мг), док је **највише смањена у сектору Пољопривреда, шумарство и рибарство (за 3,7% мг).**

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Број регистровано запослених у Војводини према секторима делатности, први квартал 2023. године

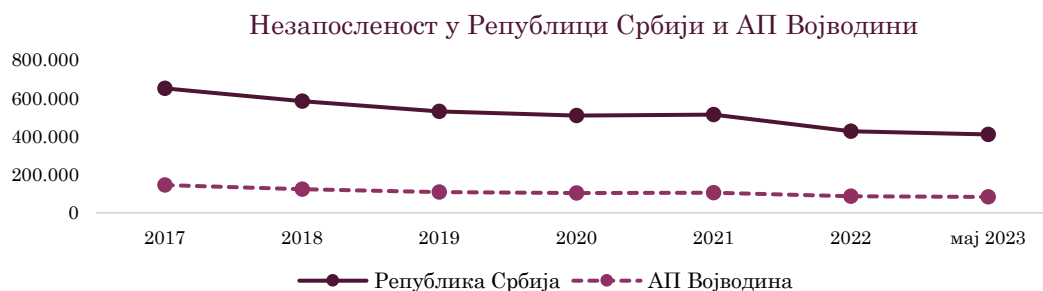

Х. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), последњих година приметан је тренд смањења незапослености како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. У мају 2023. године забележена је мања незапосленост у односу на мај прошле године.

Према Анкети о радној снази РЗС-а за први квартал 2023. године, **стопа незапослености у Републици Србији износи 10,1%, а на нивоу Војводине 8,8%.**

На крају маја 2023. године, у Републици Србији је на евиденцији НСЗ-а било **409.791 активно незапослених лица**, што је за **41.228 лица**, односно за **9,1% мање** у односу на мај 2022. године. **Посматрано према регионима**, највећи број незапослених лица је у мају 2023. регистрован у Региону Шумадије и Западне Србије (144.484), а најмањи у Београдском региону (48.026). У Војводини је на крају маја 2023. регистровано **83.139 активно незапослених лица**, што је за **8.774 лица**, односно за **9,5% мање** у односу на мај прошле године.

Посматрано према групама занимања незапослених лица, на крају маја 2023. године у Србији највећи број незапослених лица је припадао групи **Економисти (6,7% укупно незапослених)**, следе **Обрађивачи метала (4,9% незапослених)** и **Трговци (4,6%)**. С друге стране, групе занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији су, на крају маја 2023, према евиденцији НСЗ-а, **Грађевинари** а следе **Информатичари и статистичари**.

Групе занимања са највећим бројем незапослених у Србији, мај 2023.

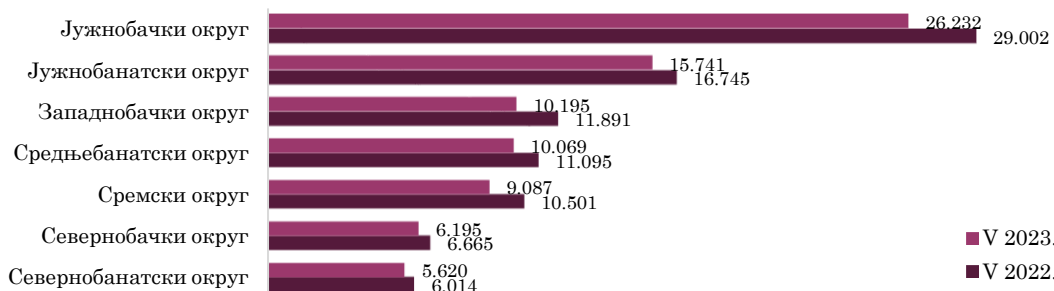
Групе занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији, мај 2023.

Незапосленост је у мају 2023. године међугодишње смањена у сваком округу АП Војводине појединачно посматрано. Највеће међугодишње смањење незапослености забележено је у Западнобачком округу (-14,3% мг), потом следи Сремски округ, где је незапосленост смањена за (-13,5% мг), затим Јужнобачки округ (-9,6% мг), Средњебанатски округ (-9,2% мг), Севернобачки округ (-7,1% мг), Севернобанатски округ (-6,6% мг) и Јужнобанатски округ (-6,0% мг).

Број активно незапослених лица према окрузима АП Војводине

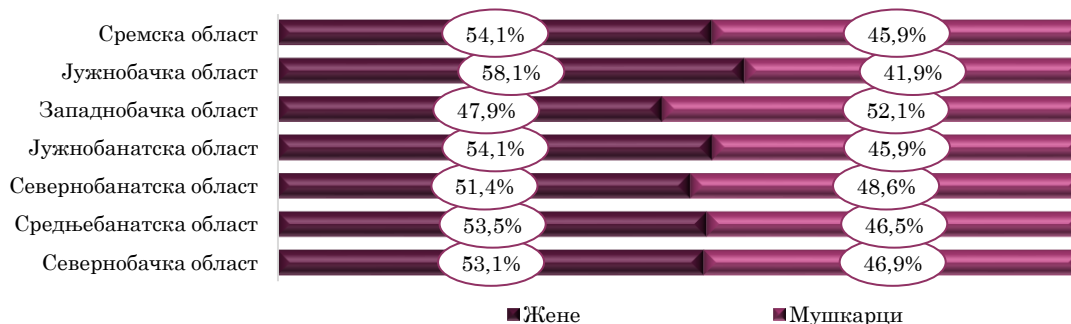
Посматрано према општинама АП Војводине, највећи број незапослених је регистрован у Граду Новом Саду (13,5% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по окрузима АП Војводине, мај 2023. године

Округ	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у округу	Општина са највећим бројем незапослених лица у округу
АП Војводина	83.139	-	-
Севернобанатски	5.620	Ада (426)	Кикинда (2.186)
Севернобачки	6.195	Мали Иђош (1.384)	Суботица (3.349)
Сремски	9.087	Пећинци (505)	Ср. Митровица (2.101)
Средњебанатски	10.069	Нова Црња (977)	Зрењанин (4.966)
Западнобачки	10.195	Оџаци (1.486)	Сомбор (4.348)
Јужнобанатски	15.741	Опово (615)	Панчево (4.987)
Јужнобачки	26.232	Ср. Карловци (265)	Нови Сад (11.216)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица АП Војводине, у мају 2023, 54,3% чине жене, а 45,7% мушкарци. У свим окрузима Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу, осим у Јужнобачком округу, где је нешто приметнија разлика (58,1% чине жене а 41,9% мушкарци).

Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима АП Војводине, мај 2023. године

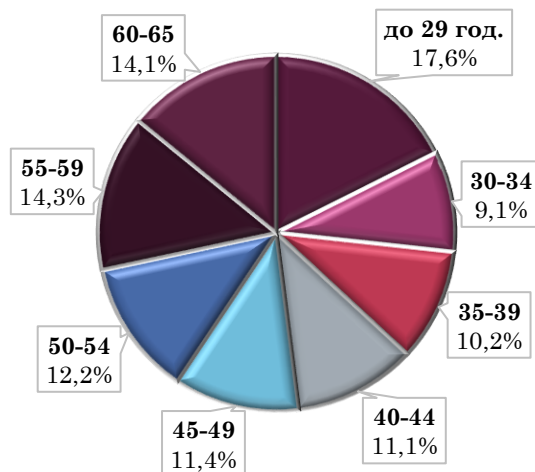
Посматрано према степену стручне спреме, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица **I степена стручне спреме (39,5%)**, а најмање учешће заузимају лица **VIII степена стручне спреме (0,04%)**.

Незапослена лица према степену стручне спреме у Војводини,
мај 2023. године

Посматрано према старосној структури, у Војводини, према подацима за мај 2023. године, 17,6% активно незапослених лица чине млади до 29 година старости. У групи старости 30-39 година, активно тражи запослење 19,3% незапослених. **Незапослена лица која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 40,6% укупног броја незапослених.**

Незапослена лица према старости у Војводини,
мај 2023. године

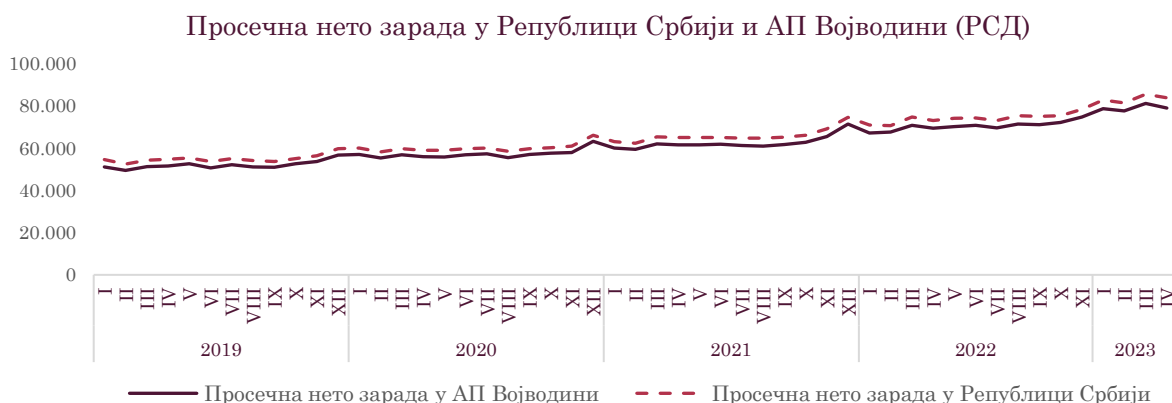
Посматрано према трајању незапослености, на крају маја 2023. године, у Војводини је 38,0% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће, док је преосталих **62,0% на посао чекало дуже од годину дана.**

XI. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у априлу 2023. године износила 115.631 динара, док је просечна нето зарада износила 83.812 динара. У поређењу са истим месецом претходне године, просечне бруто и нето зараде за април 2023. године номинално су веће за 14,8%, а реално су мање за 0,3%. У односу на претходни месец, бруто и нето просечне зараде у Србији забележиле су номинални пад од 1,7% и 2,0%, респективно, односно реални пад од 2,4% и 2,7%. Медијална нето зарада за април 2023. године износила је 63.954 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

У АП Војводини је у априлу 2023. године просечна бруто зарада износила 109.100 динара (за 5,6% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 78.924 динара (за 5,8% мање од републичког просека). У поређењу са претходним месецом, просечне бруто и нето зараде су мање за 2,5% и 2,7%, респективно. У поређењу са истим месецом претходне године, просечне бруто и нето зараде у АП Војводини су у априлу текуће године номинално веће за 13,8%.

Просечна бруто зарада у Републици Србији је за период јануар - април 2023. године износила 114.939 динара, док је просечна нето зарада износила 83.360 динара. Бруто и нето зараде у периоду јануар – април 2023. године, у односу на исти период прошле године, номинално су веће за 15,3%, а реално су мање за 0,4%.

Посматрано по областима делатности, у Републици Србији је у прва четири месеца 2023. године највиша просечна нето зарада забележена у области Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности, у износу од 254.750 динара, која је у односу на исти период 2022. забележила повећање од 20.183 динара или 8,6% м.г. У свим областима делатности из групе првих пет по висини зараде је у периоду јануар - април 2023. године, у односу на исти период претходне године, повећана просечна нето зарада. Најнижа просечна нето зарада у периоду јануар - април 2023. године забележена је у области Делатност припремања и послуживања хране и пића у износу од 46.181 динара, која је међугодишње повећана за 5.386 динара или 13,2%.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Највише просечне нето зараде у Републици Србији, по областима делатности,
јануар – април 2023. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности	346.377	254.750
Ваздушни саобраћај	248.925	184.564
Научно истраживање и развој	240.004	174.702
Експлоатација сирове нафте и природног гаса	224.721	164.209
Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем	204.671	150.146

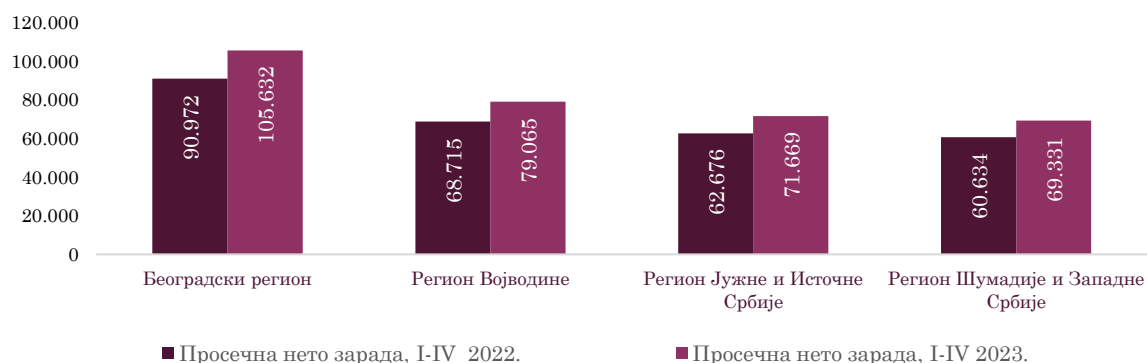
Најниже просечне нето зараде у Републици Србији, по областима делатности,
јануар – април 2023. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Делатност припремања и послуживања хране и пића	63.619	46.181
Остале личне услужне делатности	64.421	46.230
Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја	67.026	48.896
Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству	70.166	50.226
Производња одевних предмета	71.545	52.224

Просечне нето зараде забележиле су номинални раст у прва четири месеца 2023. године у односу на исти период 2022. године, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у периоду јануар - април 2023. евидентиран је у Београдском региону (од 16,1%), а најмањи међугодишњи раст имале су просечне нето зараде Региона Јужне и Источне Србије (од 14,3%) и Региона Шумадије и Западне Србије (такође од 14,3%).**

У периоду јануар - април 2023. године, **једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 22.272 динара, односно 26,7%.**

Просечна нето зарада по регионима Републике Србије

У АП Војводини је просечна бруто зарада обрачуната у периоду јануар – април 2023. године износила 109.177 динара (за 5,0 мање од републичког просека), а просечна нето зарада 79.065 динара (за 5,2% мање од републичког просека). У поређењу са истим периодом 2022. године, просечне бруто и нето зараде у АП Војводини номинално су веће за 15,1%.

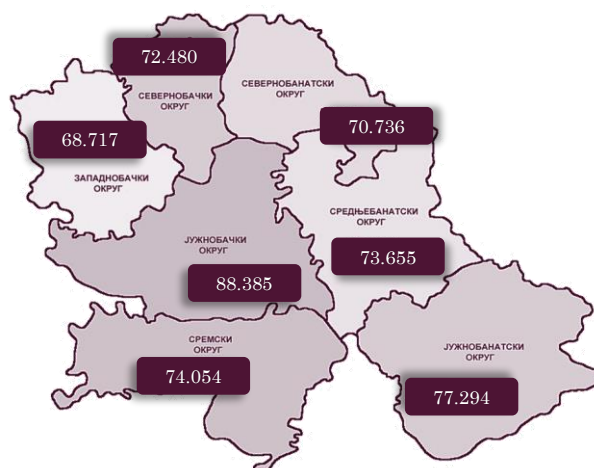
Посматрано по окрузима АП Војводине, **највишу просечну нето зараду у прва четири месеца 2023. године бележи Јужнобачки округ, у износу од 88.385**

динара, док је **најнижа просечна нето зарада присутна у Западнобачком округу**, у износу од 68.717 динара.

У прва четири месеца 2023. године, у свим окрузима АП Војводине је забележен **међугодишњи раст просечне нето зараде**, а највећи раст је забележен у Јужнобачком округу, од 15,5% мг. **Једино Јужнобачки округ у посматраном периоду бележи нето зараду вишу од војвођанског просека** (за 9.320 динара или 11,8%).

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, јануар - април 2023. године

Посматрано по општинама АП Војводине, у периоду јануар – април 2023. године **највишу просечну нето зараду има Град Нови Сад, у износу од 98.530 динара** и уједно за 24,6% већу од војвођанског просека, док је **најнижа просечна нето зарада забележена у Бачу, у износу од 62.570 динара**, која је за 20,9% нижа од војвођанског просека за исти период.

Пет општина са **највишом** просечном нето зарадом у периоду I-IV 2023. (РСД)

Пет општина са **најнижом** просечном нето зарадом у периоду I-IV 2023. (РСД)

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl> ;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/ ;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/> ;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statisti_ki_bilteni_nsz.cid667 ;
5. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/ciril/meteorologija/> ;
6. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, <http://www.minpolj.gov.rs/> ;
7. Институт за примену науке у пољопривреди, <https://www.ipn.bg.ac.rs/sr/institut-za-primenu-nauke-u-poljoprivredi/> ;
8. Институт за ратарство и повртарство Нови Сад, <https://ifvcns.rs/> ;
9. Продуктна берза Нови Сад, <https://nscomex.com/>

